Retouradres : Gilbert Cant Per-straat 88 9120 Haasdonk

Afgiftekantoor :
9100 Sint-Niklaas 1
P708696

bpost
PB-PP | B-3/5052
BELGIE(N) - BELGIQUE

't GROENE WAASLAND

Tweemaandelijks natuur- en milieutijdschrift
35ste jg - nr 1; januari 2015 - nr 189

Werk mee aan een groener Waasland !

Abonneren kan door
7 Euro over te schrijven
op BE64 0001 7098 7152

NATUUR EN MILIEU

IN HET WAASLAND

De tijd gaat snel...

2015 is reeds enkele weken oud en het is dus hoog tijd om jullie het allerbeste toe te wensen in naam van de redactieploeg.

We hopen dat 2015 voor de Wase milieubeweging **een vruchtbaar jaar wordt met veel rijke natuurbelevingmomenten**.

We wensen dat iedereen die zich ook het komende jaar inzet voor een beter leefmilieu, voldoening kan scheppen uit het geleverde werk. En dat die voldoening de drijfveer wordt voor een geslaagd werkjaar.

En misschien kunnen we ook wensen dat 2015 eens NIET het warmste jaar ooit wordt. Het is oud nieuws; nooit eerder sinds het begin van de metingen lag de gemiddelde temperatuur op onze planeet zo hoog dan in 2014. Sommige spreken zelfs van het warmste jaar ooit.

Nu is één recordjaar op zich niet zo belangrijk, maar sinds 2000 zien we alleen maar recordjaren verschijnen. Al 14 jaar op rij zit de temperatuur boven het gemiddelde van de twintigste eeuw.

Deze trend is erg verontrustend. De klimaatverandering stoppen is dan ook één van de belangrijkste uitdagingen waar onze maatschappij voor staat.

Maar we moeten de komende jaren en decennia niet alleen veel inspanningen doen om de klimaatverandering tegen te gaan, we moeten ons ook voorbereiden op de gevolgen ervan.

Voor het natuurbeleid heeft dit drastische implicaties. Het wordt elk jaar duidelijker dat we meer dan ooit nood hebben aan natuur om ons te bufferen tegen de gevolgen van de klimaatverandering. We hebben dus meer natuur nodig, net op een moment dat de natuur onder druk staat als nooit te voren. Daarom is het werk van de milieubeweging, ook in 2015, zo belangrijk. We gaan ervoor!

Klik op www.abllo.be en KLIK voor meer info !!

VOGEL VAN HET JAAR 2015 : DE BOOMVALK

De verkiezing van de 'Vogel van het Jaar' heeft opnieuw een absolute winnaar aangeduid. Het verschil in stemmen tussen de winnaar en de tweede in de rij is relatief groot, net zoals vorig jaar met de kerkuil. Na 3.182 stemmen viel het verdict. We kondigen met plezier aan dat de boomvalk, met 605 stemmen achter zijn naam en 166 stemmen voorsprong op de tweede, vanaf januari 2015 het kroontje mag overnemen van de kerkuil. De andere podiumplaatsen worden ingenomen door de blauwborst en de pimpelmees. De kleine rietgans heeft het kiezerspubliek niet kunnen bekoren en bengelt helemaal onderaan het lijstje met slechts 23 stemmen. Het zilver van de blauwborst, met 439 stemmen achter zijn naam, is geen grote verrassing. Hoewel hij zich zelden laat bewonderen – tenzij je weet waar ergens je moet zoeken – is hij met zijn opvallende uiterlijk een topmodel van het hoogste niveau. Naast paraderen scoort hij punten op het zangexamen. Zijn heldere en vrij unieke zang is moeilijk te negeren. Tot slot verkiest hij natuurlijke gebieden van hoge kwaliteit om in te vertoeven. Waar je een blauwborst ziet, is de omgeving meestal ook de moeite waard om verder te verkennen.

De pimpelmees haalt met 437 stemmen mooi de bronzen medaille. Het valt moeilijk te ontkennen. Dit vogeltje is ongelooflijk mooi: het karaktervolle kopje waarop de azuurblauwe veertjes al dan niet een kuifje vormen en de schattige en pientere blik, geaccentueerd door een zwarte oogstreep boven een spierwitte wang, die zijn nieuwsgierige aard verraadt. Maar naast haar mooie uiterlijk is de pimpelmees ook een geliefde gast in de tuin. Wie voorziet geen voederbollen of een zadensilo in de hoop 'Pimpel' op bezoek te krijgen? Wie duimt niet stiekem voor deze kleine underdog als hij met de grotere koolmees strijdt voor een nestplaats in het kastje onder de dakgoot? Dit meesje ontneemt je ook werk in de tuin door honderden rupsen te elimineren. Geen wonder dat het een geduchte kandidaat bleek in deze editie van de verkiezing van de vogel van het jaar.

De blauwborst veroverde de tweede plaats
De pimpelmees sluit mooi de top 3 af

Straf gewonnen

Onze overduidelijke en verdiende winnaar is dus de boomvalk. De sierlijke, slanke roofvogel met terracottakleurige 'broek' kan je moeilijk lelijk noemen. Zijn

Boomvalk WS
De boomvalk is de absolute winnaar van de verkiezingen 2015
foto © Daniele Occhiato / Buiten-Beeld

koptekening lijkt sterk op die van de slechtvalk, maar de boomvalk is een flink pak kleiner. Zelfs kleiner dan een torenvalk. De boomvalk is ongelooflijk wendbaar en slaagt erin om met zijn klauwen razendsnel zoevende libellen uit de lucht te plukken. Zonder te landen, verwijderen boomvalken de vleugels en poten van het insect waarna ze het in de vlucht opsmikkelen. Misschien zorgde deze behendige eigenschap er wel voor dat hij op de eerste plaats belandde? De groenling komt met 326 stemmen 112 stemmen tekort om een podiumplaats te bemachtigen. Hij zal er niet rouwig om zijn zolang hij maar een plaats krijgt op het met lekkere zaden gevulde podium in je tuin. Of zolang je hem beschutting en voedsel aanbiedt in een lijsterbes, haagbeuk of linde. Waarom wulp (139), smient (102) en kleine rietgans (23) zo weinig stemmen bemachtigden, blijft een raadsel. Waarom spreken ze minder tot onze verbeelding?

En nu?

Vorig jaar won de kerkuil, nu de boomvalk. Roofvogels en uilen hebben altijd al tot de verbeelding gesproken. Met de boomvalk als winnaar blijft onze campagne Een roofvogel is geen huisdier dan ook zeer actueel. Roofvogels verdienen het om in de vrije natuur te mogen rondvliegen en niet te moeten leven in een kooi of vastgeketend aan een blok. Vogelbescherming Vlaanderen blijft zich in 2015 verder inzetten om deze fascinerende vogels extra in de kijker te zetten.

Vogelbescherming.be
VOGELBESCHERMING VLAANDEREN VZW
Een stem voor de natuur

EINDELIJK KIEZEN STEEDS MEER VLAAMSE GEMEENTEN VOOR (DIMBARE) LED STRAATVERLICHTING

ABLLO vzw pleit al jaren om eindelijk werk te maken van het terugdringen van de enorme lichtvervuiling die zeker het Waasland en de Antwerpse (haven)regio teistert. Bovendien is voor erg veel Vlaamse gemeenten, de energiefactuur voor de openbare verlichting een groeiend probleem. Nu vele gemeenten noodgedwongen zwaar moeten bezuinigen wordt ook eindelijk aandacht gegeven aan deze te vermijden verlichtingskosten.

Sommige gemeenten gaan daarbij wel heel drastisch te werk:

Zo dooft de Oost-Vlaamse gemeente **Maarkedal** vanaf januari 2015 nachts **alle** straatlantaarns: in Maarkedal gaat tijdens de week vanaf 23 uur alle straatverlichting en ook de verlichting van monumenten en kerktorens uit. Om 5 uur 's ochtends springt de verlichting weer aan. 'Na 23 uur zijn er in onze gemeente in de week nog maar weinig mensen op de baan', luidt de uitleg van het stadsbestuur. Het geld dat zo wordt bespaard, wordt onder andere geïnvesteerd in **reflectoren** en beter **zichtbare belijning van de wegen**. De belangrijkste reden voor deze maatregel is het milieu, beklemtoont het gemeentebestuur van Maarkedal, maar dat levert jaarlijks ook een besparing van 40.000 euro op de gemeentelijke elektriciteitsfactuur ! Onder meer **Koekelare, Hoogstraten, Lichtervelde, Bilzen en Tienen** zijn Maarkedal al voorgegaan. Daar wordt het doven van de straatverlichting wel vaak beperkt tot afgelegen gebieden, of wordt ervoor gekozen om één op de twee of twee op de drie straatlantaarns uit te schakelen. Dat een overvloedige openbare verlichting inbrekers tegenhoudt, deed de Bilzense burgemeester Johan Sauwens (CD&V) eerder af als een fabeltje. 'De politiediensten zeggen dat een inbreker die vaak met een zaklamp te werk gaat, sneller zal opvallen'.

De nieuwe dimbare LED verlichting in Eeklo (foto Philips)

Andere gemeenten opteren voor versnelde invoering van de openbare verlichting met LEDlampen.

Het energieverbruik van LED straatverlichting is drastisch lager dan die van de gangbare oranje natriumverlichting die Eandis meestal plaatst. Bovendien benadert de witte LEDlichtkleur het natuurlijke daglicht, wat de veiligheid ten goede komt. Tenslotte is de lichtverstrooiing nagenoeg onbestaande: de armaturen verlichten enkel naar beneden; lichtverstrooiing tot in de verre omgeving wordt zo vermeden. Zo wordt de hemel donkerder en worden sterren weer beter zichtbaar.
Na **Sint-Genesius-Rode en Deinze** schakelde nu ook de gemeente **Eeklo** ook over op intelligente straatverlichting volgens het principe van 'licht op aanvraag'. Dat is LED-straatverlichting die automatisch feller brandt zodra er wandelaars, fietsers of wagens voorbijkomen en die dimt tot 10 % als niemand zich in de buurt bevindt.

Sinds november 2014 beschikt de stad Eeklo over Philips' intelligente LED-verlichting waardoor tot 80% (!!) kan bespaard worden op het energieverbruik. Dit project is tot stand gekomen in het kader van verschillende proefprojecten, die Eandis opstart voor het testen van diverse intelligente openbare verlichting over heel Vlaanderen. De stad test deze techniek uit op twee locaties: het fietspad van aan de Oude Gentweg tot de Dam (langsheen het spoor), en in de nieuwe Sogetawijk. De toepassing in een woonwijk is een absolute primeur. Na de evaluatie van de resultaten wordt beslist of deze sys-

temen zullen aangeboden worden aan de gemeentesturen en opgenomen worden in het openbare verlichtingsaanbod van Eandis.

Jammer genoeg is dat in **Sint-Niklaas** in de nieuwe 'ecowijk' Clementwijk niet gebeurd. Nochtans heeft ABLLO vzw er herhaaldelijk op aangedrongen bij het stadsbestuur om zeker ook in deze ecowijk' de LED-test te houden. Gelukkig is in Belsele recent een aantal armaturen langs het spoorwegfietspad wél vervangen door LED lampen, na de hagelschade van afgelopen zomer.

Dan doet de stad **Mechelen** het véél beter. in samenwerking met Philips, is men daar begonnen met de verLEDting van de volledige stedelijke openbare verlichting. Deze korte reportage (5 minuten) van kanaal Z (die start na 1 minuut inleiding over i-cleantech Vlaanderen) geeft meer info en duiding: http://kanaalz.knack.be/ondernemen/z-cleantech/ Zeker kijken ! En dring er bij je gemeentebestuur op aan om ook over te schakelen.

Zo lijkt ons de introductie van dergelijke dimbare LED verlichting dé oplossing voor de door natuurpunt terecht zeer omstreden verlichting van het nieuwe fietspad tussen **Moerbeke en Wachtebeke** dat wellicht in 2015 zal worden aangelegd, op de oude spoorzate aldaar vanaf de Terwestvaart. We hopen dat het gemeentebestuur van Moerbeke het voorbeeld van Eeklo zal volgen. Zo wordt deze verlichting geen aanslag op de Moerbeekse donkere natuur noch op de Moerbeekse gemeente-financiën.

Distributienetbeheerder Eandis verwacht dat nog veel meer gemeenten gelijkaardige maatregelen zullen nemen, gegeven de moeilijke financiële situatie.

Januari 2015

Abllo vzw

Spoorstrategie Waasland *- een hele kluif uit het vorige EXTRA nummer van 't groene waasland- werd op 18 oktober tijdens een bijeenkomst van Interwaas voorgesteld door Fred Van Remoortel.*

Welke straten stonden er getekend op de ***oude Ferrariskaart*** *uit het novembernummer (p25) ?*
Antwoord : Nijverheidsstraat, Oudestraat, Stokthoekstraat te Elversele.
Zie onderstaande hedendaags computerkaart.

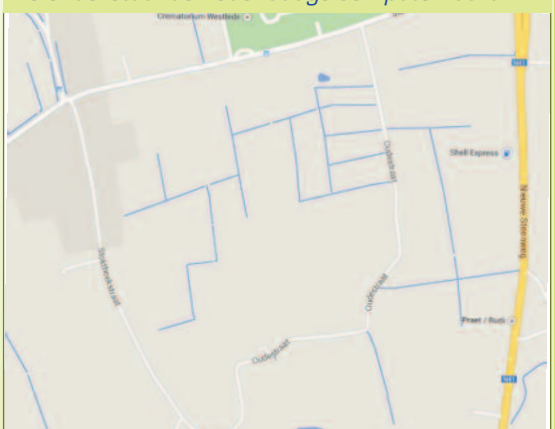

METAMORFOSE

Natuurpunt Waasland Noord en Abllo nodigen jullie uit om deel te nemen aan de unieke heraanleg van een heuse rustige autovrije landelijke weg op de rand van het Saleghemkrekengebied.
Natuurpunt Waasland Noord kocht begin dit jaar de Sint-Jacobsstraat (voorheen de Waterstraat) aan, samen met de belendende percelen een 2 hectare groot. In 1985 werd deze toen zeer mooie en rustige onverharde dreef in het kader van de Ruilverkaveling Meerdonk ten onrechte aangelegd als betonweg. Na een lange procedure voor de rechtbank kunnen we nu de ondertussen sterk verloederde sluipweg voor autoverkeer in ere herstellen.

Hoewel de rechter had bepaald dat de weg in zijn oorspronkelijke staat moest worden hersteld hebben we als eigenaar en in overleg met ABLLO gekozen voor een compromis met het Bestuur van de Polder en het gemeentebestuur van Sint-Gillis-Waas. De betonverharding is slechts gedeeltelijk opgebroken zodat landbouwers nog gemakkelijk hun akkers kunnen bereiken maar de doorgang voor auto's is onmogelijk gemaakt. De straat heeft nu haar rust terug gevonden en het is er aangenaam fietsen en wandelen.

waterstraat of de Sint-Jacobsstraat, zoals die nu heet,

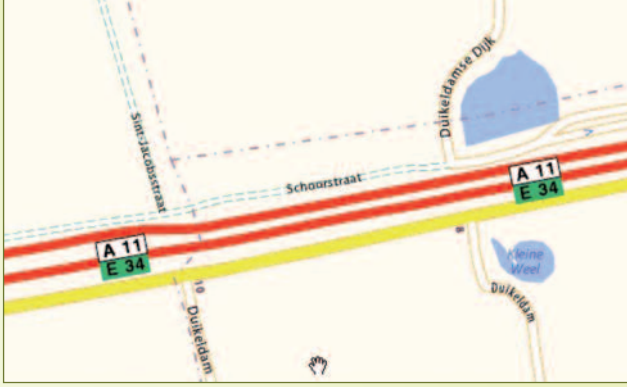

Met een vernieuwde aanpak van het beheer van de bermen, poelen en greppels willen we ook de natuur in ere herstellen. De door de vorige eigenaar gekapte populieren zullen we vervangen door zomereiken, houtresten werden opgeruimd, afval opgehaald en greppels en poelen hier en daar geschoond. In het voorjaar zullen de boskersen en meidoorns weer bloeien en de grasmussen weer zingen.

Schenk NIEUWE BOMEN aan de Sint-Jacobsstraat

Maak samen met Natuurpunt van de Sint-Jacobstraat terug een lommerrijke dreef.
Op **zondag 8 maart** willen we er tweehonderd zomereiken van twee meter hoog aanplanten. Ook jou nodigen we uit om hieraan mee te helpen.

Met een gift van 40 euro kopen en planten we de zomereiken en geven we ze de komende jaren de nodige zorg zodat ze kunnen uitgroeien tot statige bomen. Met dat bedrag betaal je ook mee de aankoop van de grond. Je krijgt dan bovendien een uitnodiging om zelf jouw eik te komen planten op 8 maart. Wil je meer dan één boom kopen (en planten) of wil je de uitbreiding van het Krekengebied van Saleghem een extra steuntje geven, dan zullen we je bijkomende gift met grote dankbaarheid aanvaarden. Meer info kan je verkrijgen via info@panneweel.be.

Jouw steun voor dit project kan je storten op rekening **BE56 293-0212075-88** van Natuurpunt Beheer, Coxiestraaat 11 2800 Mechelen met de mededeling '**Project 6080**, Kreken van Saleghem' . Vanaf 40 euro ontvang je ook een fiscaal attest.

kaart : www.openstreetmap.org

De aankoop van de Sint-Jacobsstraat begin 2014 geeft ons garantie voor het behoud van dit stuk natuur. Ons werk zal niet tevergeefs zijn. En in twee jaar tijd bedraagt de aanwinst voor Natuurpunt nu 12 hectare krekengebied.

.

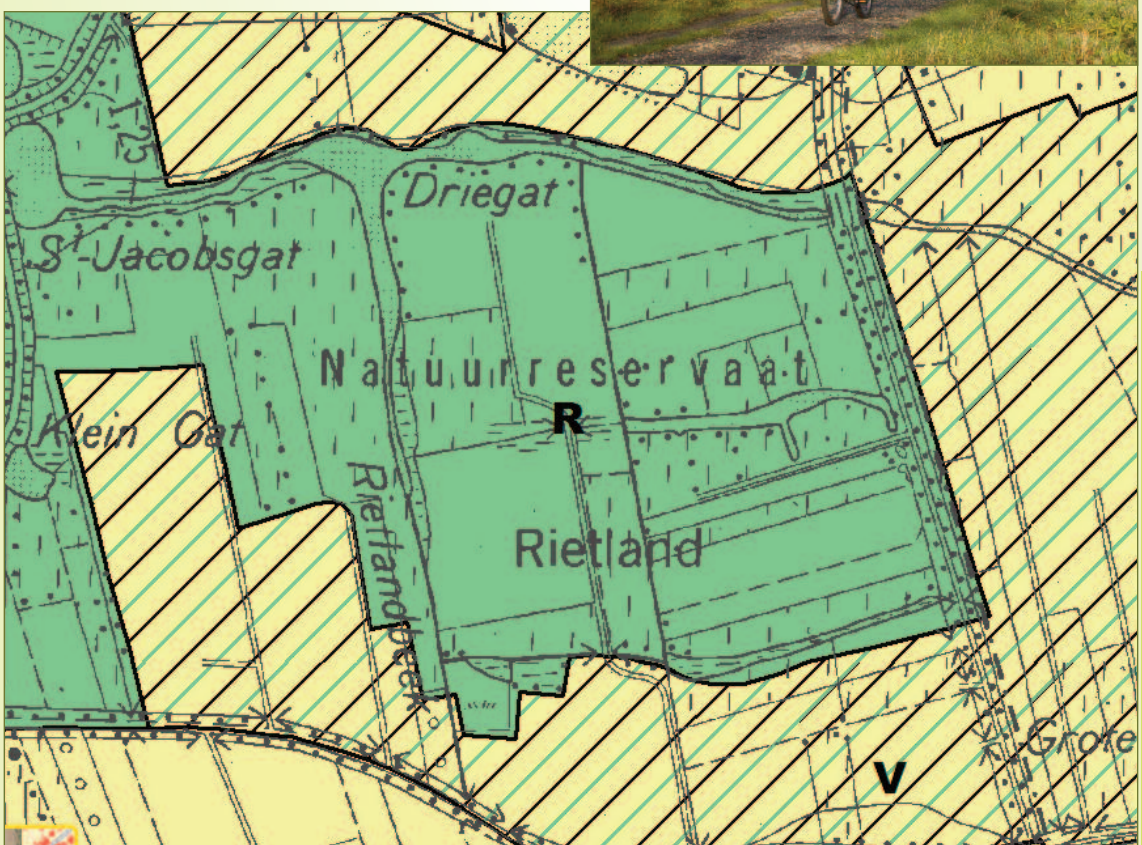

KERKUILBROEDSELS 2014: VEELBELOVENDE START FLAUW EINDE

Uilenwerkgroep Waasland
foto's : Marc Aerts

	gevolgde locaties	aantal broedgevallen - tussen () bereikbare locaties	% bezette locaties	aantal jongen - tussen () aantal geringde	gemiddeld aantal geringde jongen per nest
2006	13	1	7,6%	3	3
2007	21	2	9,5%	9	4,5
2008	23	(2) 3	13%	(4) 5	2
2009	28	3	10,7%	8	2,7
2010	30	4	13,3%	13	3,3
2011	31	(5) 7	22,5%	(14) 16	3,2
2012	32	(6) 8	25%	(28) 30	4,5
2013	38	2	5,3 %	(3) 6	3
2014	41	(7) 8	19,5%	(31) 32	4

	succesvolle broedgevallen	aantal in nestkasten	mislukte broedsels	adulte vogels aanwezig
2006	1	1		3
2007	2	2		2
2008	3	2		1
2009	3	3		4
2010	4	4	1	3
2011	7	5		2
2012	8	6	2	2
2013	2	2		4
2014	8	7		2

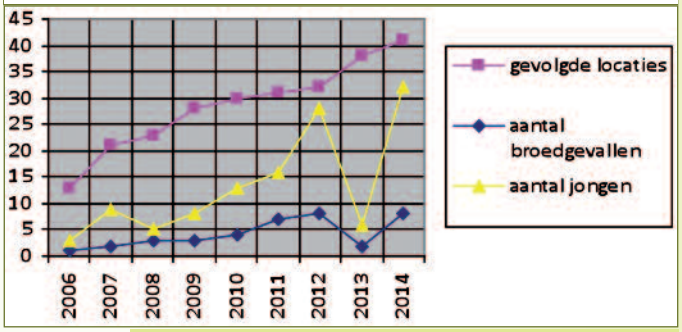

gevolgde locaties *aantal broedgevallen*
tussen () bereikbare locaties

Begin vorig jaar zou de titel zijn ...
Resultaten 2013:
geen muizen – geen kerkuiljongen?

Wat een verschil met 2013. Begin 2014 blijken er massa's muizen rond te lopen! Neem daarbij de zachte winter en het droge en warme voorjaar en je hebt meteen de goede mix voor een goed uilenjaar, toch? Dat dachten we.
Het broedseizoen 2014 vangt perfect aan, begin mei bereiken ons de eerste berichten over vroege broedsels en op 19 mei (12 dagen vroeger dan normaal) krijgen we groen licht van de Kerkuilwerkgroep Vlaanderen voor het opstarten van de controlerondes.

Nieuwe locatie in Nieuwkerken-Waas belooft veel

Onze eerste controle is meteen bingo. Het gaat om een nieuwe locatie en de jongen zijn al een drietal weken oud. Door de slechte weersomstandigheden in 2013 hebben een aantal kerkuilen (Tyto alba) het niet overleefd of hebben nieuwe oorden opgezocht. Op deze nieuwe locatie moet het goed vertoeven zijn want de vier jongen zijn goed doorvoed.

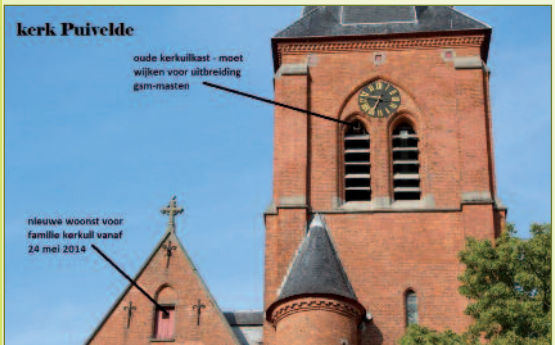

Eind mei – super!

Vrijdag 23 mei is een topdag. We controleren twee nestkasten (in het verleden succesvolle locaties) waarin we telkens vijf wel doorvoede jongen aantreffen. Zaterdag 24 mei wordt – voor onze regio – een record gebroken: een broedsel met 6 dikke jongen. De deelnemers aan onze fietstocht en kinderen met (groot)ouders die reageerden op de oproep van de nabijgelegen basisschool De Ritsheuvel zijn getuige hoe de jongen worden overgebracht naar een nieuwe nestkast een tiental meter lager in de kerktoren van Puivelde Belsele. De hoger gelegen nestkast in de klokkentoren moet wijken voor een gsm-mastuitbreiding.

Najaar 2014: tweede broedsel met 8 jongen, West-Vlaanderen. foto : Johan Lefebvre

Wachten tot juli voor de volgende broedsuccessen
In juni stoten we vooral op lege nestkasten. Succesvolle nestlocaties in het verleden, die verlaten werden in 2013, blijken nog steeds verlaten. Andere nieuwe nestkasten worden niet ingenomen.
Op 17 juli treffen we vier kerkuilen aan in een nestkast die ook in 2009 (2 jongen) , 2010 (4), 2011 (3) en 2012 (5) onderdak gaf aan een koppel. De locatiehouder telde op zeker moment negen eieren. Opvallend is dat dit legsel veel later werd opgestart dan onze vier eerst vastgestelde broedsels. Volgens de locatiehouder is het wijfje gestorven of weggetrokken. Het viel hem op hoe het mannetje herhaaldelijk hoge vluchten maakte, daarbij telkens luid schreeuwend alsof hij op zoek was naar een nieuwe partner. Toch wel een bijzonder verhaal.
Eind juli worden we gecontacteerd door een locatiehouder die een jong in de tuin heeft aangetroffen. Het gaat om een gekende (vrije) nestlocatie. De jonge uil wordt met zorg terug in de inrijpoort geholpen. De teller staat op zes broedsels.

Alweer geen tweede broedsels in onze regio

Met de vroege start van het broedseizoen maken we een reële kans om een tweede broedsel te noteren, dat wil zeggen dat een koppel op dezelfde locatie in het najaar een tweede kroost grootbrengt. Johan Lefebvre (Oost-Vlaams coördinator Kerkuilwerkgroep Vlaanderen) bezorgt ons een foto van een tweede broedsel in West-Vlaanderen met

controle steenuilkast

kerkuiljong wordt geringd

maar liefst acht jongen. Onze tweede controleronde levert echter geen positief resultaat op.

9 jaar kerkuilregistratie regio Zuid-Waasland

In 2014 hebben we 41 locaties opgevolgd. Er is de nieuwe locatie in Nieuwkerken-Waas, maar daarnaast ontvingen we ook info over twee toplocaties in Daknam. De eerste daarvan levert sedert 2005 broedgegevens op (al 22 jongen in totaal waarvan vier in 2014). De tweede locatie, nog geen kilometer verderop, bood in 2014 onderdak aan 3 jongen. De gegevens van deze twee locaties werden in onze langlopende jaarcijfers verwerkt.

Besluit:

2014 startte veelbelovend met enkele grote broedsels (met een record voor onze regio - zes jongen in één nest) en ook een nieuwe locatie. Niet alle trouwe locaties werden opnieuw bezet. Later werd duidelijk dat de populatie toch nog niet volledig is bekomen van de strenge winter 2012-2013 waarbij zo goed als zeker een aantal slachtoffers viel. Ook het mindere weer (veel regenperiodes) in het najaar speelde een negatieve rol. Hoopvol is de observatie van adulte vogels op twee bijkomende locaties en de vondst van braakballen op nog een andere locatie.

2014
goed jaar voor steenuilen en torenvalken

Het grote muizenaanbod werd ook gesmaakt door andere vogelsoorten. In 2014 werden naast de kerkuilen ook nog 24 torenvalken (Falco tinnunculus), 47 steenuilen (Athene noctua) en 7 bosuilen (Strix aluco) door onze vrijwilligers gecontroleerd en door de vogelringers geringd. Een aantal van de opgevolgde nestlocaties van steenuilen ligt buiten het vertrouwde werkingsgebied, meer bepaald in Beveren-Waas, Melsele en Vrasene. Uilenwerkgroep Waasland groeit en doet haar naam eer aan! (lees verder).

gemengd huwelijk kerkuilen met links de witte ondersoort (alba) en rechts de donkere ondersoort (guttata)

Uilenwerkgroep Waasland op WAKONA

Informatie over Uilenwerkgroep Waasland kan u ook nalezen op WAKONA (Wase Koepel voor natuurstudie, www.wakona.be). Op de pagina van Uilenwerkgroep Waasland kan u naast de visie, de historiek, doelstellingen en een woordje uitleg over de werking en de activiteiten ook de contactpersonen terugvinden en de gemeenten waarvoor zij verantwoordelijk zijn.

Uilenwerkgroep Waasland breidt uit

Met enkele vrijwilligers begonnen we in 2006, na het volgen van een uilencursus in Herzele, met het ophangen van speciale nestkasten voor kerkuilen en steenuilen in voornamelijk Belsele en andere deelgemeenten van Sint-Niklaas, en met het registreren van de broedresultaten. Nadien volgden Waasmunster, Lokeren, Elversele en Tielrode. In het kader van de rapportering aan Kerkuilwerkgroep Vlaanderen werken we sedert 2011 samen met de collega's die de kerkuilbroedsels opvolgen in de gemeenten die deel uitmaken van het werkingsgebied van Natuurpunt Waasland-Noord. Vanaf 2014 volgden ook de gemeenten van Natuurpunt WAL ten gevolge van de samenwerking met de gemeente Temse waarvan de gemeenten onder het werkingsgebied van twee natuurpuntafdelingen vallen.

Samenwerking met de gemeenten loont

Gemeente Temse start met eigen uilenwerkgroep Uilenwerkgroep Waasland stelde haar werking voor op 20 maart 2013 aan de MiNa-raad in Temse die de gemeente Temse adviseerde om actief mee te werken aan een uilenproject. Op 15 november 2013 mochten we twee kerkuilnestkasten in ontvangst nemen die met financiële ondersteuning van de gemeente door groep Intro werden ge-

steenuil

torenvalk

steenuil

bouwd. Op een van de nieuwe locaties werden ondertussen braakballen gevonden. Mogen we in 2015 een nieuw broedsucces in Tielrode verwelkomen?

In 2014 kwam de uilenwerkgroep van de gemeente opnieuw twee maal samen wat resulteerde in vier extra kerkuilnestkasten en tien steenuilnestkasten die opnieuw met financiële ondersteuning van de gemeente Temse door groep Intro worden vervaardigd. Uilenwerkgroep Waasland zorgt in Info Temse, het gemeentelijk informatieblad, voor een oproep onder de bevolking om potentieel interessante locaties voor steenuilnestkasten te melden. In de marge van de samenwerking drukten we onze (goed gedocumenteerde) bezorgdheid uit over de organisatie van een jaarlijkse roofvogelshow op het grondgebied van de gemeente. Op 7 oktober 2014 kregen we van de landbouwambtenaar van de gemeente de volgende mededeling: *"Binnen het organisatiecomité boerenmarkt werd beslist de roofvogelshow niet meer te organiseren"*, een beslissing waarvoor we gelukwensen ontvingen van Kerkuilwerkgroep Vlaanderen en Vogelbescherming Vlaanderen. Toch wel een mooie overwinning voor onze jonge werkgroep.

Ook gemeente Waasmunster steunt kerkuil en steenuil

Op 18 juni 2014 mochten we de Uilenwerkgroep Waasland voorstellen aan een 14-koppige Milieuraad in Waasmunster. Ook op dit overleg werkte ons enthousiasme aanstekelijk. De gemeente besliste 1) om een oproep in de Vierschaarkroniek te publiceren voor het vinden van geschikte nestlocaties, 2) de landbouwraad en wildbeheerseenheden mee in te schakelen om geschikte locaties te vinden, 3) de technische dienst van de gemeente toelating te geven om in de winterperiode nestkasten te maken (de kosten hier-

aan verbonden worden gedragen door de gemeente) en 4) de eventuele organisatie van een uilenwandeling te ondersteunen.

Wat brengt de toekomst?

Ook de volgende jaren wensen we bedreigde nestlocaties bij voorbeeld door het afbreken van geschikte schuren of het rooien van knotwilgen te vrijwaren. Neem gerust contact met ons. Voor info:
www.wakona.be/index.php/werkgroepen/157-uilenwerkgroep-waasland

Marc Aerts,
Eddy De Taey en
Wim De Backer

zowel onder als boven : kerkuil

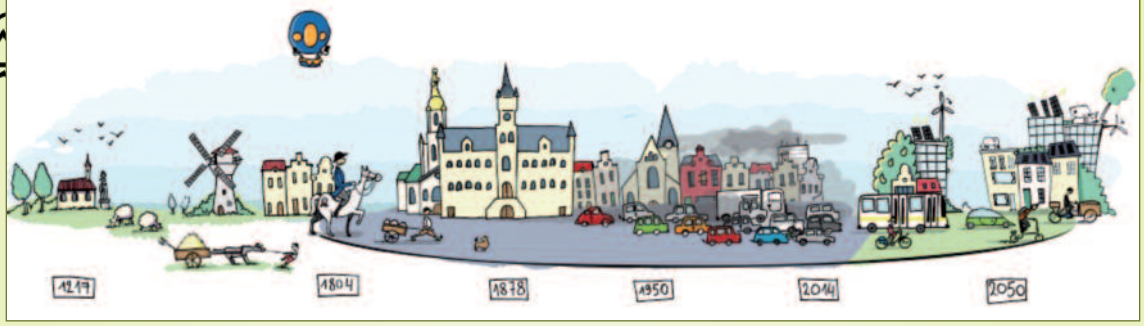

KLIMAAT EN KLIMAATVERANDERING

Natuurpunt Educatie organiseerde in Sint-Niklaas een cursus over de klimaatverandering en gaf in deze cursus aan hoe wij naar een breder publiek toe dit onderwerp kunnen aansnijden. Zowel het stadsbestuur van Sint-Niklaas als de provincie Oost-Vl. ondersteunden deze cursus.

Hoe het klimaat verandert, zien wij nu al. Wereldwijd worden dieren en planten bedreigd en verschuivingen in de natuur zijn zichtbaar. Niet alleen fauna en flora ondervinden last maar ook de mens gaat het slachtoffer worden van deze klimaatverandering. Het is meer dan de hoogste tijd om de opwarming van onze aarde een halt toe te roepen: samen moeten we verschillende maatregelen nemen om ons aan te passen aan dit veranderend klimaat.

Verschil tussen weer en klimaat !

Het weer verschilt op vele plaatsen op onze aarde en kan op een paar uur veranderen. Het is afhankelijk van de wind, de temperatuur, de vochtigheidsgraad en de neerslag en wordt mede beïnvloed door het verschil in druklagen binnen onze atmosfeer.
Het klimaat zegt iets over het weer gedurende een langere periode op een groter deel van de aarde . We spreken van klimaatschommelingen op kleine schaal, deze duren decennia en voor grotere klimaatschommelingen heeft men een periode van honderden of duizenden jaren nodig. Wetenschappers hebben vastgesteld dat onze aarde nu sneller opwarmt dan in het verleden: het zo gezegde broeikaseffect is daar de oorzaak van. Het opsluiten van hitte in de atmosfeer. De hitte in de atmosfeer is vooral te wijten aan te veel koolstofdioxide : CO2 en te veel waterdamp H20.
We hebben broeikasgassen nodig in onze atmosfeer; deze gassen vormen een soort deken rond de aarde en beschermen ons: zonder hen zou het hier – 18° C graden zijn op aarde maar nu is dat gemiddeld 15° C. Op Venus zijn er te veel broeikasgassen, er is dan ook geen leven mogelijk.
We zijn ondertussen met 7 miljard mensen op onze aarde die allemaal ook bijdragen tot de CO2 uitstoot. CO2 wordt opgenomen door het water (71% van de aardoppervlakte) en ook door planten, vooral bomen. Daarom dat nut van die bomen. Nu lijkt het zeewater verzadigd en kan niet meer CO2 opslaan, we krijgen dan meer verdamping, want die hitte moet ergens naartoe waardoor er meer grote stormen en orkanen ontstaan. Ook het kappen van bossen heeft tot gevolg dat er CO2 vrijkomt in de atmosfeer.

Gevolgen voor Fauna en flora.

Sommige soorten proberen zich aan te passen, gaan in warmere of koudere oorden gaan vertoeven. Anderen hebben het dan weer lastig en moeilijk en kunnen volledig verdwijnen. We kennen het fenomeen van de woestijnvorming door uitzonderlijke lange droge perioden. Er is verzilting van onze bodem: het geleidelijk toenemen van het zoutgehalte van onze voedingsbodems door overstromingen vanuit de zee.
Vooral de Caraïben hebben veel te lijden onder de klimaatveranderingen: een papegaaiensoort de blauwmasker-amazone is met uitsterven bedreigd. Koralen verbleken door de hogere temperatuur van het water. Mangrovebossen zijn zeer kwetsbaar, fauna en flora ondervinden de gevolgen. Droogteperiodes en regenperiodes kunnen heviger zijn en langer duren; uiteraard heeft dat gevolgen.
Een kleine zangvogel de fitis die schuift op naar het noorden: heeft het liefst iets frisser. De wespspin of tijgerspin is hier bij ons al een gevestigde waarde evenals de nijlgans. Het Aziatisch lieveheerbeestje, de Chinese wolhandkrab, de Japanse duizendknoop, enz..
Een kwart van alle planten en dieren zouden kunnen verdwijnen binnen de vijftig jaar wanneer de gemiddelde temperatuur nog zou stijgen tot 1,7 ° C. We zitten nu al aan een stijging van 0,8 °C.

Adaptatie en mitigatie.

Twee nieuwe begrippen die staan om weer te geven wat wij kunnen doen om de opwarming tegen te gaan of te stoppen.
Adaptatie: is het aanvaarden van het probleem, het verder onderzoeken en wetenschap-pelijk benaderen. Het IPCC (Intergovernmental Panel on Climate Change) is hier het orgaan om deze problemen te duiden, wetenschappelijke studies te bundelen en maatregelen voor te stellen. Het IPCC werd in 1988 opgericht door de Verenigde Naties. Alle landen moeten meewerken aan dit probleem dat we zelf hebben gecreëerd.
Onder **mitigatie** wordt verstaan: de manier om de uitstoot van CO2 te verminderen of tegen te gaan. Maar ook methaan CH4 en lachgas N2O zijn zeer schadelijk voor het milieu en dragen sterk bij tot de opwarming.

Door minder met de wagen te rijden, minder uitstoot.
Door meer voedsel te gebruiken dat bij ons werd gekweekt.
Door minder vlees te eten. Minder vee.
Door minder fossiele brandstof te gebruiken.
Milieuvriendelijke groene stroom: zonne-energie, windmolens
Door energiebesparing: spaarlampen, lampen tijdig doven
Minder te reizen met het vliegtuig !

Het Kyotoprotocol van 1997 was het belangrijkste internationaal verdrag over mitigatie. Er werd overeengekomen om tegen 2012 de uitstoot van CO2 met 5% te verminderen. De overheid kan ook mitigerende maatregelen nemen ter bescherming van fauna en flora.
We kunnen niet langer toekijken het is reeds vijf na twaalf.
De stijging van het zeeniveau, de felle regen en hagelbuien op onverwachte tijdstippen met overstromingen alom. Oogsten die verloren gaan door felle en langdurige droogte. Een verwoestend klimaat komt op ons af als er niets veranderd. We moeten zorg dragen voor onze planeet, de erfenis aan onze kinderen en kleinkinderen !
In Miami staat het water op 10 cm van de straatborduur, voor wanneer op onze zeedijk ?

Staf Lerno

natuurpunt Zuid-Waasland

HET PESTICIDENREDUCTIEDECREET VAN 21 DECEMBER 2001 IS NÙ VAN KRACHT

Alle Vlaamse gemeenten dienen zich vanaf 1 januari 2015 te houden aan het feit dat er een totaal verbod is op het gebruik van pesticiden in het openbaar groen, op pleinen, in straatgoten, ... , op alle openbare domeinen.
De gemeentebesturen hebben ruim TIEN jaar de tijd gehad om zich voor te bereiden op een andere manier van groenonderhoud. Namelijk, op een beheer zonder milieubelastende middelen.
Het goedkeuren van voormeld decreet was en is van groot belang voor de volksgezondheid en voor ons ecosysteem.

Een jarenlang gebruik van pesticiden heeft er duidelijk voor gezorgd dat de kwaliteit van ons grondwater - en van het milieu in het algemeen - zorgwekkend is.
Men vindt zelfs reststoffen van bepaalde producten terug in ons drinkwater.
Het is dan ook van groot belang én zelfs onze plicht om meer zorg te dragen voor onze leefomgeving.
Hierbij kunnen en moeten de openbare besturen fungeren als voorbeeld voor hun bevolking door te kiezen voor een evenwichtig beleid, gedragen door een open sensibilisatieprogramma.

Alles evolueert, laat ons dan ook evolueren naar een meer ecologische aanpak,
zonder gifstoffen.
Kwaliteit is immers meer waard dan imago!

milieuwerkgroep Tielrode • ONS STREVEN • mza

VOGELBESCHERMING VLAANDEREN EERT LEO TINDEMANS

Met het overlijden van Leo Tindemans op 26 december 2014 verliest vogelliefhebbend Vlaanderen een erg belangrijk politicus. Zijn politieke carrière werd reeds uitvoerig belicht in de Belgische media. Waar echter nauwelijks aandacht aan werd geschonken, is zijn historische beslissing als toenmalig minister van Landbouw en Middenstand om de vogelvangst in België af te schaffen. Op 20 juli 1972 werd te Brussel immers het Koninklijk Besluit betreffende de bescherming van vogels goedgekeurd. Artikel 3 van dat besluit luidde als volgt: "Het is te allen tijde en om het even waar verboden de vogels bedoeld in artikel 1, evenals hun eieren, jongen en pluimen, te vangen, te doden of te verdelgen, te vervoeren, door te voeren en, zelfs tijdelijk, in of uit te voeren. Het is eveneens verboden nesten van de vogels bedoeld in artikel 1 te verstoren, weg te nemen of te vernietigen." Het besluit was van toepassing op alle in de Beneluxlanden in het wild levende vogelsoorten, met inbegrip van alle bestaande ondersoorten, rassen of variëteiten van deze soorten, ongeacht of de vogels levend, dood of opgezet zijn (artikel 1). Als politicus moest je daarvoor in die tijd heel veel politieke moed hebben.

Na de publicatie in het Belgisch Staatsblad en het effectief van kracht worden van het zogenoemde 'Tindemansbesluit' schreef Leo Tindemans een legendarische brief naar de toenmalige voorzitter van de Belgische Vogelbescherming Roger Arnhem waarin hij de vereniging bedankte voor de sympathiebetuigingen ter gelegenheid van de afschaffing van de vogelvangst. Daarin schreef hij ook het volgende: "Het is voor mij klaar en duidelijk dat de bescherming van het leefmilieu een onafwendbare beleidslijn moet worden voor de toekomstige gezagsdragers. Het is ook in dat kader dat ik de massale vogelvangst met handelsdoeleinden onmogelijk kan goedkeuren." In diezelfde brief verwees Tindemans ook naar de internationale verplichtingen die ons land diende te honoreren. Vogelbescherming Vlaanderen is van mening dat de huidige generatie politici nog heel wat kan leren van Leo Tindemans. De laatste decennia wordt immers veel minder zorgvuldig omgesprongen met ons leefmilieu en de natuur, niet in het minst door heel wat partijgenoten (CVP-CD&V) van Tindemans.

zaterdag 3 januari 2015

1040 - Brussel
Britannia House
Jozef II straat 30

De Minister

4-12-1972

Zeer geachte Heren,

Uw brief met sympathiebetuigingen ter gelegenheid van de afschaffing van de vogelvangst kwam goed in mijn bezit. Tussen de vele honderden positieve reacties die ik tot hiertoe mocht ontvangen, heeft de uwe mij bijzonder verheugd.

Graag neem ik de gelegenheid te baat om U langs deze weg te danken voor de daadwerkelijke steun die U mij tot hiertoe reeds hebt verleend. Bepaalde morele waarden en een noodzakelijke politiek tot de bescherming van het leefmilieu hebben ons, op menselijk vlak, tot deze beslissing geleid. Tevens diende ons land, wilde het nog geloofwaardig blijven in het buitenland, zijn internationale verplichtingen te honoreren.

Ik wens nogmaals uitdrukkelijk te bevestigen dat het nooit in mijn bedoeling heeft gelegen de kleine man te treffen. Het is voor mij klaar en duidelijk dat de bescherming van het leefmilieu een onafwendbare beleidslijn moet worden voor de toekomstige gezagdragers. Het is ook in dat kader dat ik de massale vogelvangst met handelsdoeleinden onmogelijk kan goedkeuren.

U nogmaals dankend voor uw actieve en waardevolle medewerking, teken ik

met de meeste hoogachting,

L. TINDEMANS.

De heer R. ARNHEM, Voorzitter
De heer B. ROEYERS, Algemeen secretaris
van het Coordinatiecomité Bescherming Vogels
Durentijdlei 8
2130 - BRASSCHAAT

Vogelbescherming.be
VOGELBESCHERMING VLAANDEREN VZW
Een stem voor de natuur

Ondertekening Tindemansbesluit 1972
Leo Tindemans ondertekent het besluit betreffende de bescherming van vogels in 1972

Zie ook de webstek : **www.abllo.be** klik dan op **kalender**

C.V.N. wandelingen : De deelname is gratis. Iedereen is van harte welkom.
De wandelingen duren tussen de 2 en 3 uur.
*L = Laarzen gewenst, zeker bij vochtig weer. * = Geschikt voor wagentjes.*

ALLE ACTIVITEITEN ZIJN TOEGANKELIJK VOOR IEDEREEN!!

Zondag 01 februari

Velt Open Erf van 11u tot 15u Stekene Zomererf Brugstraat 33
Open Erf in samenwerking met Voedselteams met als thema imbolc/lichtmis; Pannekoekenbak !

Woensdag 4 februari

Velt Help ! Slakken in mijn tuin.
Gavertje vier, Gavermolenstraat 83, 9111 Belsele (aan sporthal, ingang rechtover Gavermolenstraat 92)
Slakken zijn de enige weekdieren die ook op het land leven, maar het overgrote deel leeft in zee of in zoet water. Er zijn wereldwijd meer dan 60.000 soorten bekend.
De bekendste soorten bij ons zijn huisjesslakken en de naaktslak. Zeker deze laatste is niet bepaald populair te noemen. Ze heeft het dan ook vooral op onze moes- en siertuin gemunt. Wat kunnen we daartegen ondernemen? Wanneer moeten we starten met eventuele bestrijding? Wat kunnen we doen om de natuurlijke vijanden van de slak te behagen? Is bier een afdoend middel of drinken we het toch maar beter zelf op?
André Verbist spreekt vanuit een lange ervaring over dit thema. Hij is praktijkbegeleider bij Velt en krijgt regelmatig vragen over dit probleem.
Iedereen welkom. Gratis toegang. Een co-organisatie van Tuinhier Belsele en Velt Waasland

Donderdag 5 februari

Natuurpunt Scousele in samenwerking met het gemeentebestuur Temse
Info-vergadering paddenoverzet om 20u. In 2015 zal de paddenoverzetactie van half februari tot eind maart weer op volle toeren draaien. We hebben een flink aantal mensen nodig in de Scouselestraat om de 3km lange afsluiting 2 maal per dag te controleren, de diertjes uit de emmers te halen en veilig over te brengen. Of misschien wil je wel helpen op Hollebeek of in Tielrode? Heb jij zin om ons gemotiveerd team te versterken? Iedereen is welkom op de infoavond waar je alles te weten komt over de paddentrek, waar er wordt overgezet en hoe er gewerkt wordt.
Locatie Gemeentehuis de Zaat te Temse, 5de verdieping zaal 'De Durme'
Meer info: Dirk Meersman 03 711.27.53 of meersman.dirk@skynet.be

Zaterdag 7 februari

Vzw Durme Bijeenkomst VVE WG Dagvlinders
info: www.phegea.org en sylvain.cuvelier@pandora.be

Zondag 8 februari

Hortus ter Saksen Natuurtocht luswandeling Oud-Turnhout, deels GR 565 (22 km)
Kempense zandwegen, vlonderpaadjes, vennetjes en desolate heidelandschappen: een mozaïek van rijke natuur tussen reservaat De Liereman en het kanaal van Dessel. Afsluiten doen we met een Gageleer of Tempelier.
Afspraak : 9.30 uur aan bezoekerscentrum De Liereman, Schuurhovenberg 43, 2360-Oud-Turnhout.
Inschrijven bij Freddy M 0475 92 34 84 of freddy.moorthamer@skynet.be

Velt Repair Café
13u-16u, OC De Statie Spoorwegwegel 1 Stekene
Repair Cafés zijn gratis, toegankelijke bijeenkomsten, waarop buurtgenoten elkaar op vrijwillige basis helpen bij het herstellen van allerhande voorwerpen. Dit gaat van kleding tot elektrische apparaten, meubels en zelfs fietsen en computers. Bezoekers nemen van thuis kapotte spullen mee en gaan samen met de (vrijwillige) deskundigen, zoals elektriciens, naaisters, timmerlieden,... aan de slag. In het Repair Café is gereedschap en materiaal aanwezig om alle mogelijke herstellingen uit te voeren. In het Repair Café leren bezoekers dat herstelling een goed alternatief voor weggooien is en dat dit alternatief ook voor hen bereikbaar is. Het Repair Café helpt zo de afvalberg te verkleinen. Daarnaast draagt het bij aan een mentaliteitsverandering, die nodig is om mensen warm te maken voor een duurzame samenleving. Tot slot is het Repair Café ook een sociaal evenement: buurtgenoten ontmoeten elkaar op een nieuwe, verrassende manier. Dat leidt tot nieuwe contacten in de buurt en bevordert de sociale cohesie.

Zaterdag 14 februari

Natuurpunt Zuid-Waasland Algemene vergadering
ieder lid is van harte welkom op onze Algemene Statutaire Ledenvergadering te Belsele om 14 u in de bovenzaal van de Wereldwinkel, Koutermolenstraat,8 te 9111 Belsele.
Agenda.
- Welkom met een drankje.

- Bezoek aan het educatief reservaat " Den akker " en het speelbos in de Mierennest.
- Jaarverslag 2014 via power point en goedkeuring van dit verslag.
- Kasverslag en vraag ter goedkeuring ervan.
- Aanvaarding van nieuwe bestuursleden.
- Herverkiezing en bevestiging bestuursmandaten.
- Aanduiding van de stemgerechtigde leden in de Algemene vergadering van Natuurpunt
- Kijk op de komende jaarwerking.
- Receptie.

Wij hopen U talrijk te ontmoeten deze dag. Kandidaat nieuwe bestuursleden kunnen zich vooraf melden bij de voorzitter: 03.772.43.06 of gustaaf.lerno@skynet.be

Velt Afhalen zaden en hulpstoffen
van 10 tot 12u, Parking Smatch (autoboxen) , Watermolendreef 151 te Sint-Niklaas.
Lukt het om één of andere reden niet om er dan om te komen ? Geef tijdig een seintje aan marc.temmermans@telenet.be 037768689 of 0473575532. We zoeken een oplossing.

Zondag 15 februari

Natuurpunt Scousele Watervogeltelling
op volgende locaties : wachtbekken Temse, Waesmeer en Tielrode Broek. Afspraak aan de visvijver Lange dreef Steendorp met de fiets.
Wil je graag meegaan ? Neem dan contact met :
gerry.heyrman@telenet.be of 0498 57 72 24

Woensdag 18 februari

Vzw Durme Kindercursus: Heks zoekt hulp
Gezocht, de wandelstok van woudheks MaJa. Beloning, alle helpers krijgen een echte (woud) wandelstok die ze naar keuze kunnen versieren. Afspraak: van 13.30 u tot 16.30u in bezoekerscentrum Molsbroek. Bij voldoende inschrijvingen gaat de cursus ook door van 9u tot 12u.
Info: voor kinderen van 6 tot 14 jaar. De prijs is 7 euro voor leden van vzw Durme, 10 euro voor niet-leden.
Inschrijven: contacteer MaJa De Cock via maja.decock@vzwdurme.be of via 09 348 30 20 en schrijf na bevestiging het bedrag over op BE52 0012 2999 0009 met vermelding 'naam kind helpt de woudheks'.

Zondag 22 februari

CVN Oude Durme-winterwandeling, 14u00 Palinghuis Waasmunster, jeanpaul.debeleyr@hotmail.com 052/46 21 10 L

Velt Moestuinadvies
Bib Sint Niklaas, Hendrik Heymanplein 3
van 10 tot 12. Heb je vragen over de tuin ? We proberen je te helpen of spelen je vraag door aan een expert. We zetten vroege tuinactiviteiten zoals voorzaaien, de eerste groenten en teeltvervroeging in de kijker.
Gratis

Woensdag 25 februari

Velt De (kruiden)thee is klaar!
van 19.30u to t 21.30u, Wereldhuis Bonangana, Nieuwstraat 25a te Sint Niklaas
Een avond om de zintuigen te prikkelen. We gaan ruiken, kijken en vooral proeven.
Tijdens deze voordracht/proeverij worden heel wat lekkere, gezonde en geneeskrachtige kruidenthees besproken. Er wordt aandacht besteed aan het zelf kweken van kruiden, het verwerken en drogen van kruiden, de geneeskrachtige werking van kruiden, zelf mengsels maken, enz.
Veltlesgeefster Anja Blondeel kent er alles van. Gratis

Zondag 1 maart

Natuurpunt Moervaart-Zuidlede Galloway wandeling.
De Gallowayrunderen die in het Heidebos leven maken hun eigen paadjes doorheen dit natuurgebied van 300 ha. Ze trekken regelmatig van de ene naar de andere kant van het reservaat om te grazen en te vertoeven in de omgeving van één van de veedrinkpoelen. Zij gebruiken hiervoor telkens dezelfde paden die ze zelf creëerden doorheen hei en bos. Voor één keer mogen wij van hun paden gebruik maken!
Eind 2014 werd in de kudde van het Heidebos een baby-Galloway geboren. Aanvankelijk waren moeder en kalf wat schuw, ondertussen hebben ze zich terug bij de groep gevoegd. Marc, de Gallowaywatcher van Natuurpunt, zal de positie van de runderen doorgeven aan de gidsen zodat het een Gallowaygarantiewandeling zal worden. Gratis wandeling onder begeleiding van de beheerders van het Heidebos.
Afspraak: om 14.00u aan parking 1 van het Heidebos.
Info: Gert Du Cheyne, 09345.83.33, gert.du.cheyne@telenet.be of Daniël Acke 09/356.91.18 danielheidebos@skynet.be

CVN + Vzw Durme Wandeling in het Molsbroek
Gratis wandeling met ervaren natuurgids. Graag een seintje vooraf indien je met een groep aanwezig zal zijn.
Afspraak: om 14.30 uur aan het bezoekerscentrum Molsbroek, Molsbergenstraat 1 in Lokeren.

Woensdag 4 maart

Velt velt-café van 19.30u tot 22u30, Wereldhuis Bonangana, Nieuwstraat 25a te Sint Niklaas
in samenwerking met Velt nationaal
Her en der in Vlaanderen worden Velt-café's georganiseerd. Onze afdeling, vond het zinvol om er ook eentje in de buurt van Sint Niklaas te organiseren. In echte café-stijl bediscussiëren we, samen met enkele mensen van Velt nationaal, hoe 'ecologisch leven en tuinieren' er anno 2015 kan uitzien en hoe we dit kunnen overbrengen bij zoveel mogelijk mensen. Vertrekkend van een aantal bestaande initiatieven - samentuin, kookclubs,... - explore-

ren we andere ideeën en mogelijke eco-initiatieven die het delen waard zijn en waarmee we meer mensen bereiken. Vertel tussen pot en pint van jij ervan vindt, of kom mee luisteren naar hoe we Velt kunnen verrijken. Inschrijven is niet verplicht, maar een seintje mag je altijd geven aan marc.temmermans@telenet.be 037768689

Vrijdag 6 maart

Natuurpunt Zuid-Waasland Cursus 'vogels herkennen' Praktijkactiviteit : Uilentocht.

Zaterdag 7 maart en Zondag 8 maart

Natuurpunt Moervaart-Zuidlede
Eco Expo in Uyttenhove Lochristi
Afspraak: Complex Uyttenhove, Zavel 7 te 9080 Lochristi. Meer info: a.m.philips@gmail.com

Zaterdag 7 en 14 maart

Natuurpunt Waasland Noord Natuurstudie water- en oppervlaktewantsen.
Wie kan er een poeltje of zelfs een volle regenton voorbijlopen, zonder even stil te staan en vol interesse te kijken naar al wat daar wriemelt en kronkelt in het troebele water of wat daar wandelt op het wateroppervlak. Schaatsenrijders, bootsmannetjes, duikerwantsen, vijverlopers of dwerglopertjes, zoveel verschillende families, die boeiend genoeg zijn om er meer van te weten en te begrijpen. Hoe ademen ze, wat eten ze en hoe planten ze zich voort en vooral hoe herkennen we ze.
Deze cursus richt zich dan ook tot iedereen die deze groep insecten grondig wil leren kennen. We beogen een praktische cursus waarbij de nadruk ligt op het zelf determineren aan de hand van een nieuwe determinatiesleutel. Indien mogelijk breng je mee: Het boek" De water- en oppervlaktewantsen van België" (E. Stoffelen e.a.)
Cursusplaats: Natuurhuis Panneweel, Krekeldijk 2, 9170 Meerdonk. Prijs: 5 euro. Aantal deelnemers: Max. 10. Inschrijven: marc@panneweel.be

Zondag 8 maart

Hortus ter Saksen Natuurtocht luswandeling
Kessel-Lo – Holsbeek – Kessel-Lo (25 km)
Een gevarieerde wandeling in de heuvelachtige streek van het Hageland. We maken kennis met de abdij van Vlierbeek, het Chartreuzenbos, de drassige Wingevallei en de desolate schoonheid van het Bergbroek. o Afspraak : 9.30 uur parking aan de Abdij van Vlierbeek, Molenstraat, Kessel-Lo o Inschrijven bij Marc M 0494 12 86 81 of marc.castelyns@scarlet.be

Natuurpunt Waasland Noord om 14.00 uur. Bijzonder aanplant van 200 zomereiken met hulp van de sponsors van de eiken langs de Sint-Jacobsstraat te Meerdonk. (zie elders meer info) Meer info: Jan Dhollander jan@panneweel.be

Ons Streven Zwerfvuilactie van 14u tot 17u (mogelijk in verschillende straten van Tielrode). Centrale afspraakplaats aan de Kerk om 14u.

Dinsdag 10 maart

Vorming plus
Hernieuwbare energie versus atoomenergie
Worden black-outs in België en afschakelplannen een blijvend probleem of enkel in de winter 2014-2015? Wat betekent een duurzame energietoekomst en hoe bouwen we die uit? De atmosfeer en het klimaat zijn in gevaar; hun redding vraagt dringend en drastisch ingrijpen. Is hernieuwbare energie de oplossing? Hoeveel kan die oplossing kosten en wie gaat betalen? Is atoomenergie een deel van het probleem of van de oplossing? Waar liggen de verborgen kosten en hoe gaan we om met de risico's? Aviel Verbruggen, energiespecialist en professor milieueconomie, geeft een verhelderende analyse. Er is ruimte voor vragen en voor constructief debat.

Inschrijven noodzakelijk uiterlijk 10 dagen voor de start.
Van 19u30 tot en met 22u00
Code: 150310 NCA. Prijs: 3 euro (met korting: 1,5 euro)
Plaats: CC Ter Vesten – Gravenplein 2 – Beveren-Waas
Begeleiding: Aviel Verbruggen - hoogleraar energie en milieueconomie Universiteit Antwerpen I.s.m.: Cultuurbeleid Beveren, Vormingplus Waas-en-Dender
Een overzicht van alle nodige info vindt u op deze link:

http://vormingpluswd.nettools.be/cursus.aspx?cur_id=3736
Info : cvremoortere@vormingplus.be.

Zondag 15 maart

Natuurpunt Scousele Watervogeltelling
op volgende locaties : wachtbekken Temse, Waesmeer en Tielrode Broek. Afspraak aan de visvijver Lange dreef Steendorp met de fiets.
Wil je graag meegaan ? Neem dan contact met :
Gerry Heyrman 0498 57 72 24 of e-mail : gerry.heyrman@telenet.be

Vrijdag 20 maart

Velt Veggie Café zomererf
18u-20u, Droomatelier Huickstraat 6 Stekene
Steeds meer mensen kiezen voor 1 of meerdere dagen zonder vlees. Daardoor willen zij de kans op welvaartsziekten zoals hart- en vaatziekten verkleinen en dragen zij hun steentje bij voor het milieu. Andere mensen kiezen al langer voor vegetarisch eten uit respect voor de dieren op het land en in onze oceanen. Iedereen die gezonde voeding belangrijk vindt, is welkom met het ganse gezin op het Veggie Café. Het doorlopend buffet bestaat uit 3 gangen met voorgerecht, hoofdgerechten en thee met iets lekkers als afsluiter. Het enige wat je hoeft te doen

om van dit lekkers te kunnen genieten, is je vooraf inschrijven via info@zomererf.be want plaatsen zijn beperkt.

Zaterdag 21 maart

Vriendenkring Panneweel
Snoeien van de boomgaard op het Panneweel.
Bij het aanplanten van een fruitboom is snoei noodzakelijk om te komen tot een goede ontwikkeling van de gesteltakken. De volgende vijf tot tien groeijaren zorgt de vormsnoei voor voldoende vruchthout op de juiste plaats. Daarna zorgt de onderhoudssnoei voor de juiste verhouding tussen groei en bloei. Wie dit wil kennen komt kijken, wie het wil kunnen gaat mee de ladder op. Breng je eigen snoeimateriaal mee, want goed materiaal zorgt al voor de helft van het werk.
i.s.m. Land – en tuinbouwcentrum Waasland. Lesgever: Jan Van Bogaert, Hortus ter saksen vzw. Plaats: Boomgaard bij het Natuurhuis Panneweel, Krekeldijk 2 te Meerdonk (Sint-Gillis-Waas) , begin 13u30, einde 17 uur.

Ons Streven Aanplanten Geboortebos in de Weelstraat om 14u

Zondag 22 maart

Natuurpunt Waasland Noord
Wandeling vogelweidegebied Doelpolder-Noord
Zondag gaan we op wandel langsheen het vogelweidegebied Doelpolder-Noord. In de periode van deze uitstap herbergt dit natuurcompensatiegebied heel wat overwinterende water- en weidevogels, dus het zal ons zeker niet ontbreken aan het nodige dierenleven. Onderweg vertel ik over het boeiende verleden van de streek en geef ik uitleg bij wat er zoal groeit, kruipt en vliegt.
We vertrekken om 14u aan het Polder MAS in Ouden Doel (Ouden Doeldijk 13, 9130 Doel) en zullen ongeveer drie uur onderweg zijn. Omdat een deel van de wandeling over onverharde wegen loopt, zijn laarzen geen overbodige luxe. Inschrijven of meer info :Bram Vereecken. Gsm: 0495/37.27.67 of Email: bram@panneweel.be

Hortus ter Saksen Bijenmarkt Van 14u tot 17u
In 2013 namen Wase Imkers ter gelegenheid van hun 100 jarige activiteit in het Land van Waas een al even oude activiteit weer op: het houden van een tweedehandsmarkt voor imkermateriaal. Startende imkers krijgen de kans allerlei materiaal aan te kopen. Imkers die al een tijd actief zijn, kunnen hun teveel aan materiaal te koop stellen. Gelijklopend met deze markt herwaarderen wij terug een veel oudere traditie onder de imkers, namelijk het organiseren van een echte 'bijenmarkt'. Op deze markt kunnen imkers bijenvolkjes kopen en verkopen. Naast deze activiteit zullen er ook een aantal informatiestandjes over en rond bijen te bezoeken zijn. Als aanvulling geven een aantal bestuursleden een workshop voor imkers. Voor de eerste keer gaan wij randgereedschappen en materialen voor de bijenkast maken.
Organisatie: Wase Imkersbond i.s.m. groendienst Beveren. Plaats: hoeve en binnenkoer Hof ter Saksen. Gratis inkom

Velt Veggie Café zomererf
11u-15u, Droomatelier Huickstraat 6 Stekene
Zie ook 20/3

Moestuinadvies
van 10 tot 12, Bib Sint Niklaas, Hendrik Heymanplein 3
Heb je vragen over de tuin ? We proberen je te helpen of spelen je vraag door aan een expert.
We zetten de aanplant en teelt van asperges in de kijker. Gratis

Open Erf + natuurbeleving + workshop aanplant asperges
van 14.30 tot 15u, Zomererf Brugstraat 33 Stekene
In het kader van de openerfdag gaan we asperges aanplanten. Wil je het zelf zien of zelf doen ? Kom gerust af.

Natuurpunt Zuid-Waasland Cursus 'vogels herkennen' Praktijkactiviteiten: dagtocht Zeeland (2)

Zaterdag 28 maart

Hortus ter Saksen Snoeien van de boomgaard op hof ter saxen. Eenzelfde programma als op 21 maart op panneweel.

Zondag 29 maart

Natuurpunt Zuid-Waasland Ochtendwandeling in Waasmunster. Zang der vroege vogels.
Vertrek om 5u30. parking Taverne Rosenberg. Patotterijstraat 1, Info: Staf Lerno 0495.49.13.91

CVN Sombeekse Meersen lentewandeling, 14u00 Dries Sombeke Waasmunster, jeanpaul.debeleyr@hotmail.com 052/46 21 10 L
Hof Ter Saksen, 14u00 Schuilhuis in het park, Zandstraat Beveren, Chrisisa@skynet.be, 03/775 74 79 L/*

Hortus ter Saksen Natuurwandeling in Hof ter Saksen 14 - 16 uur. Deze voorjaarswandeling biedt jong en oud inzicht in het lentegebeuren.
Kinderen tussen 5 en 10 jaar worden door een natuurgids op sleeptouw genomen op zoek naar lentesporen. Volwassenen gaan op lentepad dat leidt naar de mooiste plekjes in Hof ter Saksen.
Natuurgidsen: Hilde Van Strijdonck en Jan Van Bogaert

Zaterdag 4 april

Vzw Durme Bijeenkomst VVE WG Dagvlinder
Info: www.phegea.org en sylvain.cuvelier@pandora.be

Zondag 5 april

Vzw Durme Wandeling in het Molsbroek
Afspraak: om 14.30 uur aan het bezoekerscentrum

Molsbroek, Molsbergenstraat 1 in Lokeren.
Contact: Michaël Crapoen, 09 348 30 20 of bij conservator André Verstraeten, 09 348 18

Paasmaandag 6 april

In het kader van de Scheldehappening : geleide natuurwandeling Tielrodebroek

De Scheldehappening, een organisatie van Regionaal Landschap Schelde Durme, brengt jaarlijks heel wat mensen op de been, op de fiets of in de boot.
Tielrodebroek, een wandeling die al jaren op de kalender van Ons Streven staat, sluit hier perfect bij aan.
Dit gebied is gelegen aan de monding van de Durme in de Schelde en werd omgevormd tot gecontroleerd overstromingsgebied na het opstellen van het Sigmaplan.
De wandeling verloopt op volledig verharde wegen en is perfect toegankelijk voor rolwagens. Gedurende 4,2 km kan je genieten van dit open landschap en kun je heel wat wetenswaardigheden 'mee naar huis nemen' dank zij onze gidsen.
Bijzonderheden: landschap, rietvogels, getijdenwerking.
Afspraak: Durmeveer (standbeeld 'Den Toeter'), Sint-Jozefstraat Tielrode 14.15u (einde 17u)

Zondag 12 april

CVN + Abllo vzw/Ecotest
Wandeling Oost-sive polder Steendorp
De wandeling wordt begeleid door een CVN natuurgids en is gratis. Je hoeft niet in te schrijven.De wandeling gaat gedeeltelijk langs het Fort en naar 't Hangene, een bronbos met unieke voorjaarsbloeiers. Terug langs de Lange dreef, de dijk en het Kijkverdriet.
Vertrek : Steenbakkerij in Steendorp, Warandestraat 9140 Steendorp, 14.30 uur
Info : Mario Smet 016/43 95 80
mario.smet@chem.kuleuven.be L/S

CVN Daknamse Meersen, 14u00 Kerkje Daknam, lou.roelandt@skynet.be L

Hortus ter Saksen Natuurtocht luswandeling rond Stoumong, deels GR 571 (20 km)
Stoumont aan de Amblève is a.h.w. een openluchtmuseum van beschermd Ardens erfgoed. Een pittige klim leidt ons naar het bois de Rahier met weidse panorama's en horizonten richting Spa en Coo. Langs de schilderachtig Lienne, Targnon en de Vieux Moulin bereiken we terug Stoumont.
Afspraak : 9.30 uur aan de kerk van 4987 Stoumont (E25, afrit 47) Inschrijven bij Freddy M 0475 92 34 84 of freddy .moorthamer@skynet.be

Zaterdag 18 april

Natuurpunt Zuid-Waasland
Wandeling: Vallée de l'Herméton bij Hastière
Met aandacht voor de voorjaarsbloeiers. Vertrek: 8u00 Syntra. Kostendelend autorijden. (Dit in vervanging van de Vlaamse Ardennendag op 26/4 die dit jaar uitzonderlijk niet doorgaat.)

CVN Bron en Broek, 14u15 Kerk Elversele, marc.lamont@belgacom.net L

Zondag 19 april

CVN Stropers Stekene, 10u00 Ingang Stropersstraat tegenover Donckers, Stekene, ericenkarien@hotmail.com, 03/707 00 50
Waterwingebied, 14u00 Parking Vossenhol Kruispunt Breedstr/St-Jansteenstr Stekene, mariedm80@hotmail.com, 03/779 59 77 L

Donderdag 23 april

Natuurpunt Scousele in samenwerking met de gemeente Temse Eindevaluatie paddenoverzet
De afgelopen paddenoverzetactie wordt besproken. Wat was goed, wat kan beter. Hoeveel kikkers, padden en salamanders zijn er overgezet ? Hoeveel doden zijn er toch nog van de straat geraapt ? En ten slotte : een warm woord van dank voor alle vrijwilligers die zich in weer en wind hebben ingezet.
Praktisch: Infovergadering om 20u
de Zaat te Temse, 5de verdieping zaal 'De Durme'
Info : Dirk Meersman 03 711 27 53 of
meersman.dirk@skynet.be

Zaterdag 25 april

Ons Streven Leren van Elkaar Roomacker 9.30 uur

Zondag 26 april

CVN Kabouterwandeling (kind 5-11 jaar), 14u15 Hoofdhek Roomacker, Hofstraat Tielrode, marc.lamont@belgacom.net 03/778 03 15 L
Roomackerwandeling, 14u15 Hoofdhek Roomacker, Hofstraat Tielrode, marc.lamont@belgacom.net 03/778 03 15 L
Hof Ter Saksen, 14u00 Schuilhuis in het park, Zandstraat Beveren, Chrisisa@skynet.be, 03/775 74 79 L/*

Hortus ter Saksen
Natuurwandeling in Hortus ter Saksen. 14 - 16 uur
Hof ter Saksen is op haar mooist in de lente! Heel wat heesters staan in bloei, denken we maar aan Spirea, Poncirus, Cornus en Viburnum. Met wat geluk ontluikt de zakdoekjesboom al.
In de boomgaard genieten we niet alleen van de bloesem maar kunnen we ook luisteren naar poëtische vertellingen over de lente. Natuurgids: Anita Morjaen
Organisatie alle wandelingen: CVN-Waasland , Verzamelplaats: schuilhuis tegenover kasteel Hof ter Saksen.
Info: groendienst Beveren, T 03 750 18 60 of christa.maes@beveren.be . Gratis

Velt Moestuinadvies
van 10 tot 12, Bib Sint Niklaas, Hendrik Heymanplein 3
Heb je vragen over de tuin ? We proberen je te helpen of spelen je vraag door aan een expert. We zetten de teelt van tomaten en speciale rassen in de kijker
Dit wordt gekoppeld aan een tomatenproject. Gratis

Natuurpunt Waasland Noord
Uitstap naar het Maldegemveld
Aan de noordoostelijk rand van het Drongengoedbos, vlakbij de gemeentegrens van Maldegem en Knesselare, ligt het natuurgebied Maldegemveld. Het is gelegen op de 'cuesta van het Meetjesland', een langgerekte rug die zich uitstrekt van Oedelem tot Zomergem en waarvan de hoogte oploopt tot 29 meter. De bodem in dit natuurgebied is arm en zuur en bestaat uit zand en stugge ondiepe klei. Het is er dikwijls nat en drassig, vooral in winter en lente staat tijdelijk het grondwater aan de oppervlakte. In de beboste delen vind je naast naaldhoutaanplanten ook de eik en berk, de typische boomsoorten van onze streek.
Omwille van de sterke achteruitgang van de heidevegetatie en de diersoorten die er voorkomen bestaan de beheersmaatregelen in dit natuurgebied uit het omvormen van naaldbosaanplanten naar eiken-berkenbos en heide, het herstel van vennetjes en de instandhouding van de bestaande heiderelicten. Door de heide te laten begrazen met schapen en runderen, een landgebruik dat ook eeuwenlang werd toegepast in het oude veldgebied, zorgt men voor verjonging en wordt de vergrassing en boomopslag sterk tegengegaan. Kortom, dit wordt een zeer interessante excursie.
We komen samen om 13.15 uur aan de Park & Ride (Zuid-zijde) langsheen de E34 te Kemzeke. Voorzie u van degelijk wandelschoenen, het terrein kan er drassig bijliggen. Honden zijn niet toegestaan omdat we door begrazingsblokken wandelen. Meer info bij Marc Bogaerts, 03 779 89 31 of marc@panneweel.be

Hortus ter Saksen i.s.m. Het theater van de verloren tijd
Dichter bij de lente! van 14.30 tot 17 uur in de boomgaard en park Hof ter Saksen.
Vandaag zoeken we de pracht van de lente in Hof ter Saksen. De fruitbomen staan in bloei en in het park vind je bijzondere planten uit de wereld in bloei, sowieso met een knipoog naar het Aziatisch gematigd continent. We lopen de boomgaard in, al dan niet in het gezelschap van een ezel of kuieren in het arboretum op zijn best! Eens bij de bloesem, gebeuren de wandelingen in het gezelschap van Het theater van de verloren tijd. U geeft een woord en krijgt snel een gedicht, dat is de formule vandaag! Korte begeleide tochten met een dichter om 14.30, 15.30 en 16.30 uur
Info: christa.maes@beveren.be
Gratis deelname

Zondag 3 mei

CVN Etbos Vogelwandeling, 05u00 Brug Zuidlede Moerbeke-Waas, lou.roelandt@skynet.be, 0494 826 326 L

Hortus ter Saksen Plantenruilbeurs 10 - 18 uur
Op deze beurs worden plantenliefhebbers in de gelegenheid gesteld hun planten te verkopen of te ruilen. Zowel 1-jarigen, vaste planten, struiken, bomen, water- als kamerplanten komen in aanmerking. Standhouders bekomen een gratis standplaats en nemen deel voor een halve of een hele dag. In ruil hiervoor wordt een assortiment van 10 planten afgestaan voor een gezamenlijke ruilstand, waar je ook planten van arboretum Hof ter Saksen vindt. Informatieve stands waar planten duidelijk van een naamkaartje zijn voorzien of waar vlot advies kan ingewonnen worden, kunnen meedingen voor een prijs van de gemeente Beveren.
Organisatie: groendienst Beveren
Plaats: park Hof ter Saksen , Info: groendienst Beveren, T 03 750 18 60 of christa.maes@beveren.be . Standhouders schrijven in voor 1 april 2015 . Gratis voor standhouders en bezoekers.

Hortus ter Saksen Natuurtocht luswandeling Amberloup (22 km)
Wandeling langs weerszijden van de Westelijke Ourthe. We stappen langs schilderachtige dorpjes, uniek erfgoed en ongeschonden natuur.
Afspraak : 9.30 uur aan de kerk van Amberloup, Fontenal Inschrijven bij Marc M 0494 12 86 81 of marc.castelyns@scarlet.be

Natuurpunt Waasland Noord en Vriendenkring Panneweel Eerste open schuurdag in Natuurhuis Panneweel om 14.00 uur. We maken van de eerste openschuurdag van 2014 een lentefeest vol gemoedelijke activiteiten.Meer info volgt in het volgden nummer of via www.panneweel.be

Zaterdag 09 mei

CVN en Natuurpunt Scousele Nachtegalenwandeling
De wandeling wordt begeleid door een CVN natuurgids en is gratis. Je hoeft niet in te schrijven.
Vanuit tropisch Afrika doet hij er duizenden kilometers over om hier voor zijn nieuwe kroost te zorgen.
Bescheiden en onopvallend is zijn uitzicht maar o zo fenomenaal is zijn zang.

Breng zeker je verrekijker, zaklamp, en bij regen laarzen en regenkledij mee.
Afspraak om 19.00 uur Rupelmonde Dijkstraat aan het rond punt. Info : Dirk Meersman 03 711 27 53 of e-mail: meersman.dirk@skynet.be

CVN Klei en Vallei, 14u15 Veer, St-Jozefstraat Tielrode, marc.lamont@belgacom.net, 03/778 03 15 L

PADDENOVERZET TEMSE – STEENDORP

Natuurpunt Scousele

In Oostberg, Scouselestraat, Schausselhoekstraat
Van half februari tot einde maart
Tijdens de paddentrek zorgen vrijwilligers voor het veilig over de straat brengen van de padden. Iets voor jou?

Neem contact met ons op. We kunnen je hulp zeker gebruiken. Wil je graag met je kinderen eens komen kijken ? Hartelijk welkom. Dirk Meersman 0478 282 161 meersman.dirk@skynet.be

POELENONDERZOEK TEMSE – STEENDORP

Natuurpunt Scousele

April – mei - juni

We gaan kijken wat er leeft in onze poelen. Wil je graag mee op pad neem dan contact op met Nine Van Hoyweghen 0473 72 66 15 nine.vanhoyweghen@gmail.com.

Je wordt verwittigd wanneer we er op uit trekken.
Deze activiteit is zeker ook voor kinderen zeer aangenaam.

Openingsuren van het secretariaat van ***ABLLOvzw:***

ablo.waas@gmail.com of tel 03/777 01 58

Maandag: tussen 14u en 18u
Dinsdag: tussen 14u en 18u
woensdag: tussen 14u en 18u
Donderdag tussen 14u en 18u
Vrijdag tussen 14u en 17u

Dennenstraat 65, 9100 Sint-Niklaas.

Openingsuren van het secretariaat van ***'t groene waasland:***

groene.waasland@gmail.com of 03/775 19 31

Maandag tussen 14u en 18u
Dinsdag tussen 14u en 18u

Perstraat 88, 9120 Haasdonk.

OVERSTROMINGSGEBIED KRUIBEKE - BAZEL - RUPELMONDE

Overstromingsgebied Kruibeke - Bazel - Rupelmonde
Het overstromingsgebied is nog steeds gedeeltelijk een werf en wandelingen moeten ter goedkeuring aangevraagd worden aan dienst Waterwegen en Zeekanaal. De opgeleide gidsen voor het overstromingsgebied hebben zich verenigd in "De Barbiergidsen" Je kan bij hen terecht voor begeleide wandelingen info@barbiergidsen.be. Zij doen de nodige administratie voor u.

Gratis wandelingen aangeboden door Waterwegen en Zeeschelde :
Op zondag 08 maart : "Winterse lentewandeling"
Op zondag 12 april : "Gekruide wandeling"
Op zondag 03 mei : Fietstocht "Polderkiemen"

Meer info : www.barbiergidsen.be.

Meer info en de website-link's of URL's van artikels van 't groene waasland vindt U op www.abllo.be klik dan op de knop

KLIK
'T GROENE WAASLAND

Klik op www.abllo.be en KLIK voor meer info !!

ONS STREVEN IN ACTIE TEGEN GRONDSTORT IN TIELRODE

Tielrode wordt andermaal bedreigd door een project dat heel financieel zeer aantrekkelijk is voor de projectontwikkelars, maar ook een enorm negatieve impact zal hebben op de leefkwaliteit van de bevolking en op de natuur. De firma Van Loo Projects uit Herselt en de vennootschap rond de voormalige steenbakkerij AMT hebben hun zinnen gezet op het storten van 905,000 m³ grond in, op en rond de kleiputten tussen de Hofstraat en de Hogenakkerstraat te Tielrode. Dit is in de onmiddellijke nabijheid van het provinciaal domein Roomakker. AMT dient tevens een aanvraag in om midden het agrarisch gebied een flatgebouw van 4 verdiepingen neer te poten. Dit appartement zou volgens de aanvraag gebruikt worden als kantoorgebouw voor een boomkwekerij. Deze boomkwekerij wordt overigens gebruikt als voorwendsel om de kleiputten op te vullen. Daarnaast zal AMT ook nog een loods in de Hofstraat willen bouwen, de terreinen van de afgebroken steenbakkerij ophogen en landschapsheuvels aanleggen. Voor al deze zaken is een stedenbouwkundige vergunning nodig. Voor het opvullen van de kleiputten is een milieuvergunning nodig.

De gemeente Temse is bevoegd voor het verlenen van de stedenbouwkundige vergunning die nodig is om bedrijfsgebouwen op te richten en voor elke niveauwijziging boven eht maaiveld. De gemeente heeft enkel een adviserende rol voor de opvulling van de kleiputten tot het maaiveld. De provincie kan deze milieuvergunning toestaan of weigeren.

De milieuwerkgroep Ons Streven vzw diende tijdens het openbaar onderzoek een lijvig en stevig gefundeerd bezwaarschrift in, waarin de vereniging pleit voor een maximaal behoud van de kleiputten in Tielrode, een uitbreiding van het provinciaal domein Roomakker en een groen RUP om het behoud van het natuurgebied in de kleiputten een wettelijke basis te geven.

De voorgeschiedenis

De bevolking van Tielrode heeft jarenlang geleden onder de steenbakkerij AMT in de Gentstraat te Tielrode. Was het niet door stinkende rook van zware fuel, dan was het wel door de verstikkende geur van zwaveldioxide uit de schouw, de vervuiling rond de steenbakkerij, de dreiging van een stortplaats van huishoudelijk afval in de kleiputten tussen de Hofstraat en de Kerkstraat, door de verkaveling van het berkenbosje en de verlegging van de Kaaiwegel, de wateroverlast door de Vlierbeek of door het zware verkeer op de Legen Heirweg en de Gentstraat. De bevolking haalde opgelucht adem na de stopzetting van de steenbakkerij. Van Loo Projects is een gigant met meer dan 25 kranen en bulldozers en is niet alleen gespecialiseerd in grondwerken, maar voert ook afbraakwerken, saneringswer-

ken en wegenwerken uit. We moeten er dus geen tekening bij maken dat de kleiputten voor deze firma zeer interessant zijn. Volgens de aanvraag zal deze firma meer dan 10 jaar nodig hebben om niet minder dan 905000 kubieke meter grond aan te voeren om de kleiputten op te vullen, een heuvel aan te leggen en de steenbakkerij op te hogen. Daarvoor zullen er ruim 60000 vrachtwagens nodig zijn. Bovendien wil AMT in de Hofstraat een bedrijfsgebouw van 4 bouwlagen en een loods bouwen en er een boomkwekerij uitbaten.

1 Bezwaren tegen de vermeende "noodzaak" van terreinaanlegwerken

Volgens de aanvragers is het noodzakelijk om het terrein van de voormalige steenbakkerij opnieuw aan te leggen om woningbouw en landbouw mogelijk te maken en het landschap te herstellen.

Het is precies omdat de terreinen van de voormalige steenbakkerij diep in het landschap zijn ingegraven dat deze zich bijzonder lenen voor de realisatie van een woonproject waarbij de landschappelijke impact zeer beperkt zal zijn. De steile hellingen aan de rand van het terrein hebben het belangrijke voordeel dat ze uiterst geschikt zijn als bufferzone en natuurverbindingsstroken. De afvlakking van deze taluds is niet gewenst. Deze taluds zijn op de biologische waarderingskaart aangeduid als biologisch waardevol.

De aanvulling met grond in de zone voor woningbouw is niet gewenst omdat:

- Er eerst moet onderzocht worden of een grondige bodemsanering van de site nodig is.
- Er desgevallend afgravingen en bodemsaneringen moeten gebeuren
- Door het aanvullen met grond, de woonwijk meer zichtbaar wordt in het landschap, terwijl het net de opzet was om hier een woonwijk te realiseren omdat de ruimtelijke impact op het landschap klein zou zijn doordat deze gronden in het landschap ingegraven zijn.
- Door de ophoging van de toekomstige woonzone dienen extra diepe funderingen voor de toekomstige woningen voorzien te worden. De afstand tot de vaste ondergrond neemt toe met elke laag grond die men gebruikt voor de ophoging.

Opvulling van de vijvers om een goede grondstabiliteit te verzekeren is ook geen geldige reden . De vijvers 1-2 en 3 en de kleiputten in provinciaal domein Roomacker zijn ruim veertig jaar oud en de oevers ervan zijn in belangrijke mate gestabiliseerd. De overige uitgravingen liggen overigens nagenoeg volledig omsloten door eigendommen van AMT zodat er zich geen probleem van goed nabuurschap vormt. Het is opvallend hoe de aanvragers een zeer beperkte verzakking extra in de verf zetten, en de wateroverlast welke regelmatig optreedt in de Gentstraat minimaliseren. Ook het argument dat de heraanleg in functie van een bomenkwekerij gebeurt, is onhoudbaar. AMT beschikt immers over geen enkele milieuvergunning – laat staan van een bomenkwekerij-, de zaakvoerder heeft noch een leeftijd, noch de ervaring om een boomkwekerij van 39.6 hectare nog voor vele jaren te leiden. Bovendien werd en wordt een deel van het terrein in het oosten van het gebied voor de landbouw gebruikt. (Ze worden op het plan bestaande toestand als bouwland of tuin aangeduid). Het is dus feitelijk niet nodig om het profiel van deze percelen te wijzigen.

De aanvragers spreken van landschapsherstel, maar het resultaat zal in de verste verte niet het landschap van voor de uitbating van de steenbakkerij benaderen.

2 Financiële zekerheid als bijkomende drogreden

Volgens de aanvrager is de opvulling van de groeves ook noodzakelijk omdat er een financiële zekerheid rust op de realisatie van de eindbestemming. Deze is enkel van toepassing voor put 4. De financiële zekerheid voor de afwerking van zone 4 bedraagt volgens het dossier 16,652 Euro. Dit relatief kleine bedrag staat ab-

soluut niet in verhouding tot de hinder, de overlast en het gevaar dat de bevolking gedurende ruim 10 jaar zal moeten doorstaan en met de enorme ecologische en recreatieve potenties van het gebied die door het inwilligen van de vergunningen zullen verloren gaan.

3 Natuurwaarden van het gebied door aanvragers zeer ondergewaardeerd.

De natuurtoets is absoluut ondermaats. In de inventarisatie komen bijvoorbeeld niet-wetenschappelijke namen voor zoals blauwe dovenetel en tijgerwormen. De "natuurtoets" beperkt zich tot een eenmalige inventarisatie door de eigenaar. Ondanks het feit dat het noordelijk gebied op de biologische waarderingskaart (basis versie 2, INBO 2010) grotendeels is ingekleurd als biologisch waardevol, slaagt men er in de beschrijvende nota van de milieuaanvraag niet in om een geloofwaardige inventaris van de aanwezige fauna en flora te geven.
De zekere aanwezigheid van rode lijstsoorten in de contouren van het projectgebied nopen echter tot een grondige inventarisatie gelet de Europese Habitatrichtlijn en het Vlaamse soortenbesluit.

In dit gebied wordt niet alleen in de nabijgelegen poelen, maar ook in de kleiputten de kamsalamander aangetroffen. Deze amfibieënsoort komt voor op de Rode Lijst en heeft een zeer hoge beschermingstatus in zowel de Conventie van Bern (bijlage 2) als in de Europese Habitatrichtlijn (bijlage 2 en 4). De kleiputten van Tielrode liggen in een biodiversiteit hotspot en rode lijst hotspotgebied voor amfibieën: (bron Dirk Bauwens in Natuurrapport 1991, blz 62, INBO)

Er is volgens het soortenbesluit geen enkele geldige en wettelijke reden om dit waardevolle gebied – habitat van meerdere rodelijst soorten – te ver-

poelkikker

nietigen. De economische redenen wegen immers niet op tegen de ecologische en sociale redenen. De Europese Commissie stelt bovendien dat uitzonderingen op de beschermingsmaatregelen enkel mogelijk zijn voor het vrijwaren van openbare, publieke belangen, en niet voor private belangen van individuen of bedrijven.
In de kleigroeve is de aanwezigheid van de poelkikker door de Hyla werkgroep vastgesteld. (In de provincie Oost-Vlaanderen zijn slechts 2 vindplaatsen van deze amfibiënsoort gekend.

Op de site van de steenbakkerij kwam de rugstreeppad voor. Nahet sluiten van de steenbakkerij werden broedsels van dit zeer zeldzame diertje uit de poelen en plassen weggenomen, kikkervisjes opgekweekt in gevangenschap en vrij gelaten in andere gebieden. Deze translocatie gebeurde zon-

rugstreeppad

der medeweten van de Ons Streven. De translocatie was immers absoluut onnodig omdat er op het terrein -na de stopzetting van de kleiontginning- nog jaren werd verder gewerkt , waardoor de biotoop voor de rugstreeppad ongewild in stand werd gehouden. De translocatie gebeurde naar terreinen waar het biotoop van de Roomkouter veel minder geschikt is dan de huidige locatie in Tielrode. We hebben overigens nog geen absolute zekerheid dat de rugstreeppadpopulatie door deze translocatie helemaal verdwenen is. We hopen dat deze translocatie niet geleid heeft tot de uitroeiing van de Tielroodse populatie.

Volgens het advies van het Inbo, Analyse van de duurzaamheid van populaties van Europees

beschermde amfibieën en reptielen (INBO.A.2013.104) van 4 november 2013, staan de in dit gebied aanwezige populaties poelkikker, kamsalamander en rugstreeppad nog steeds vermeld.

4 Onaanvaardbaar ecotoopverlies

Het noordelijk gebied is volgens Info kaart 35 van het PlanMer RUP Tielrode,
zeer gevoelig aan ecotoopverlies.

Als de aanvragers hun vergunningen krijgen, worden waardevolle vegetaties en habitats vernietigd. In de toelichtingsnota schrijft de exploitant/eigenaar op p 70: ""De fauna is onlosmakelijk verbonden met het aanwezige landschap, ondergrond en flora. Door zijn grote variatie trekt het domein vele soorten dieren aan en heeft het ook een potentie om een nog grotere diversiteit aan te trekken." Hierop zou eigenlijk een pleidooi moeten komen

om het volledige gebied te vrijwaren van de aangevraagde werken en de complete vernietiging van dit uiterst waardevolle gebied tegen te gaan.

5 Compenserende en bewarende maatregelen: onvoldoende en zelfs contraproductief

Elk van de 3 aanvragen heeft een onaanvaardbaar effect op mens en natuur. Toch is er onvoldoende aandacht besteed aan de gevolgen van de aanvragen.

De voorgestelde compenserende en bewarende maatregel zijn onoordeelkundig en een aantal werken zelfs averechts.

De voorgestelde drassige kom met een oppervlakte van maar 3500 m² is onvoldoende omdat het een eilandje zal worden in een natuuronvriendelijke omgeving. De invloed van het gebied buiten dit "natuureilandje" werkt door tot in het kerngebied zelf. Aanvoer van nutriënten uit de aangevoerde bodem zullen de samenstelling van de bodem binnen dit kleine gebiedje wijzigen waardoor de beoogde bescherming van bosorchis en gevlekte rietorchis teniet gedaan wordt. Het zijn niet enkel infiltratie van meststoffen en fytofarmaceutische producten, maar ook de aangevoerde bodem zelf die voor aanrijking zal zorgen - zelfs indien de aangevoerde grond als "proper"

wordt gecatalogeerd.

De voorgestelde leeflaagverhuizing van de randzones rond de bestaande putten naar de nieuwe plas- en draszone is irrealistisch. De oppervlakte van de randzone van de bestaande vijvers is veel groter dan de oppervlakte plas- en draszone bufferzone die bovendien ook nog eens de huidige populatie bos- en gevlekte rietorchis moet herbergen.

Het is een volstrekte leugen dat de aanvrager die zichzelf een gepassioneerde bomenliefhebber-dendroloog noemt, ernaar streeft om alle mooie, gezonde, oudere bomen te bewaren en dat alle hoogstammige bomen op de site behouden worden. Ten eerste stelt dezelfde schrijver op blz. 67 dat het overgrote deel van de populieren kaprijp is of al is omgevallen. Ten tweede heeft hij de aanvrager in aanloop van de aanvraag langsheen de Hofstraat een imposante rij canadapopulieren omgehakt en de spontane houtopslag verwijderd. Een monumentale populier aan de Vlierbeek – vlakbij de Gentstraat werd ondertussen door de aanvrager ook al verwijderd.

In de aanvraag beweert men dat de waardevolle zone tussen de Hofstraat en put 2 behouden blijft, terwijl de kruidlaag en de onderbegroeiing er al zonder vergunning verwijderd is. Dit is absoluut onaanvaardbaar. In de aanvraag belooft men immers deze zone te ontzien, in de praktijk wordt –zonder vergunning- net het tegenovergestelde gedaan.

Het is pure waanzin om de vissen uit de bedreigde kleiputten over te zetten naar de nabijgelegen vijvers van het Provinciaal domein. In de verschillende vijvers heeft zich in de loop van de jaren een natuurlijk evenwicht ingesteld. Door de massale deportatie van vis uit de vier vijvers naar het Provinciaal domein worden alle ecosystemen in het projectgebied en in het Provinciaal domein Roomacker ontregeld. Men kan niet ongestraft deze populaties bij elkaar proppen. Deze maatregel is absoluut onverdedigbaar want in het domein Roomakker komen in de vijvers ook amfibieën voor. Door de massale import van vis uit het projectgebied komen de amfibieënpopulaties in het domein Roomakker onder grote druk terecht.

Door de brandweer van Temse te betrekken in dit wonderbaarlijke visvangstproject, zoekt de eigenaar/exploitant opnieuw een legitiem kantje aan zijn project te breien.

6 Bevolking van Tielrode en het grote publiek heeft recht op uitbreiding natuurgebied Roomakker.

In 1980 werden de toenmalige kleiputten geselecteerd als nieuwe stortplaats voor het huishoudelijk afval van de gemeenten van de In-

tercommunale van het Land van Waas. Na een zeer intensieve en langdurige actie van onze milieuwerkgroep en de bevolking van Tielrode en de steun van plaatselijke en provinciale politici kon de stortdreiging afgewend worden en werd het domein Roomakker door de provincie aangekocht. Dit gebiedje wordt door talloze mensen aangedaan. Het ligt op het traject van de Tibeert fietsroute, het fietsknooppunten netwerk, de verbindingsroute van de Bloso mountainbikeroute, de Roomakkerwandelroute, een 10000 stappen wandelroute. Het domein heeft op zich een

enorme aantrekkingskracht op de plaatselijke bevolking en op vele bezoekers van ver buiten de gemeentegrenzen. Het heeft alle troeven voor de bevolking: natuurpracht, rust, een unieke locatie. Het heeft maar één enkel nadeel: het domein Roomakker is klein, veel te klein voor de lokale behoeften, laat staan voor de bovenlokale behoefte van de mensen aan rust en natuur. Een uitbreiding van het domein Roomakker is bijgevolg niet alleen gewenst, maar echt nodig.

7 Hinder voor de mensen

De inrichting en exploitatie van de aangevraagde activiteiten veroorzaakt zeer duidelijk vrijstelling van geluid of trillingen. Deze verstoring zal niet beperkt zijn en niet te vergelijken zijn met de huidige verstoring in het gebied. Er wordt een significante wijziging van de verstoring door geluid afkomstig van het verkeer of andere activiteiten in het plangebied verwacht. De langdurige duur en intensiteit van de aanvoer van grond en de terreinwerken is wel degelijk nadelig voor de omwonenden.

Met werktijden tussen 7 en 19 uur zal gedurende een ruime periode in het jaar lichthinder optreden in het plangebied.

Volgens de berekeningen van de aanvraag zijn er in totaal 60.333 vrachtwagens nodig. Met de (onrealistische) duur van de werkzaamheden van 10 jaar betekent deze 6.033 vrachtwagens per werkjaar. De aanvoer zal overigens niet lineair gebeuren, maar in functie van de beschikbare gronden schommelen. Een veel hogere intensiteit is dus periodiek mogelijk. De aanvrager minimaliseert de impact van 54 vrachtwagentransporten in de Gentstraat. Nabij het plangebied is de bouw van een school voorzien. De impact van de werken op het functioneren van de school en de verkeersveiligheid in de Gentstraat is aanzienlijk.

De hoofdaanvoer zou langs de Gentstraat gebeuren, vlak in een gevaarlijke S-bocht. Het niveau van de steenbakkerij ligt hoger dan de Gentstraat. Het dubbel fietspad ligt aan de kant van het projectgebied, waardoor conflicten tussen zwakke weggebruikers en het zware vrachtverkeer niet te vermijden zijn. Bovendien heeft AMT een vergunning verkregen voor een verkaveling met 49 woningen. Deze verkaveling zal vlak voor de hoofdingang van de steenbakkerij gelegen zijn. Er ontstaat hier een zeer gevaarlijk kruispunt in de S-bocht van de Gentstraat.

Er zijn geen valabele alternatieven voor zwaar vrachtverkeer met dergelijk hoge intensiteit mogelijk. De aanvrager heeft tijdens de informatie-

vergadering stellig gezegd dat de Hofstraat niet geschikt is voor zwaar vrachtwagen verkeer (dit is ook zo vermeld op blz. 43 van de beschrijvende nota van de milieuvergunningsaanvraag). De overige landelijke wegen van Tielrode lenen zich evenmin voor dergelijk intensief zwaar vrachtverkeer. Een aanvoer langs Temse is evenmin wenselijk omdat Hoogkamerstraat, Cauwerburg, Huis ten Halve zich daartoe niet lenen.

De vrachtwagentrafiek is zeker problematisch in de Legen Heerweg in Elversele, waar er over een ruime afstand geen fietspad aanwezig is en de woningen vlak tegen de rijweg staan.

8 Tegenstrijdigheden in de aanvraag

De uitvoeringsmodaliteiten spreken elkaar tegen en zijn niet realistisch. De aanvrager zal de gronden aanvoeren in functie van de beschikbaarheid van niet verontreinigde grond (code 211 of 291 volgens Vlarebo). De aanvraag vermeldt enkel geschatte hoeveelheden. De stedenbouwkundige aanvraag stelt dat de aanvulling met naar schatting 905.000 m³ propere grond maximaal 10 jaar in beslag zal nemen (beschrijvende nota pagina 16) Tijdens de hoorzitting stelde de aanvragers dat voor deze maximale periode van 10 jaar gekozen werd omdat dit een optimaal evenwicht was tussen enerzijds de duur van de werken en de overlast voor de omwonenden anderzijds.

In de milieuaanvraag (dossier Bova) worden deze getallen overgenomen, maar op pagina 37 (bijlage E2) stelt men dan er jaarlijks gemiddeld 80.000m³ aangewend, verwerkt, vervaardigd of opgeslagen

wordt. Het is duidelijk dat het dossier een tegenstrijdigheid bevat. Met een gemiddelde jaarlijkse aanvoer van 80.000 m³ kan men er mathematisch nooit in slagen om op 10 jaar tijd 905.000 m³ grond te verzetten.

Op dezelfde bladzijde staat nog een tegenstrijdigheid. Bij berekening van de hoeveelheden diesel en bodem die maandelijks en per jaar aangewend, verwerkt, vervaardigd of opgeslagen wordt, blijkt dat er jaarlijks gedurende 242 dagen diesel verbruikt en maar gedurende 220 dagen bodem verzet. De milieuaanvraag is dus niet eenduidig. Er is een verschil van ongeveer 10% in het aantal werkdagen.

In de aanvraag stelt men (beschrijvende nota pagina 16) dat de betonverharding tussen de Gentstraat en de schoorsteen zal verwijderd worden na de werken. Volgens de plannen komt deze betonverharding echter onder aangevuld zand te liggen. (zie inplantingsplan bestaande en nieuwe toestand).

het vervolg van dit artikel vindt U in het maartnummer en nu ook reeds op www.abllo.be en KLIK

AANPLANT VAN EEN MANTEL-ZOOMVEGETATIE IN DE EENBES

Begin december werden, met subsidies van de provincie Oost-Vlaanderen, in het reservaat 'De Eenbes' in Moerbeke en Lokeren meer dan 1000 exemplaren van 15 verschillende soorten struiken en bomen aangeplant. Langsheen een 500m lange bosrand werd namelijk een soortenrijke mantelzoomvegetatie aangeplant. Het is de bedoeling om met de aanplant te zorgen voor een meer geleidelijke en natuurlijke overgang tussen het reeds aanwezige bos en de open ruimte. De mantelzoom zal zich op termijn ontwikkelen tot een struikengordel waar vooral doornige struiken zoals **meidoorn, sleedoorn en hondsroos** zullen zorgen voor een ondoordringbaar karakter, maar waar ook plaats zal zijn voor meer open plekken met soorten als brem en spork. Op een aantal plaatsen werden eveneens bomen zoals **zomereik en zwarte els** aangeplant. Die bomen zullen in de mantelzoomvegetatie niet tot volwaardige bomen kunnen uitgroeien, maar zullen als hakhout beheerd worden.

Vooral zeldzame boszoomvlinders zoals de keizersmantel hebben een voorkeur voor dergelijke structuurrijke bosbiotopen. We hopen dan ook dat de relictpopulatie van keizersmantel die in de omgeving van het reservaat 'De Eenbes' nog aanwezig is, optimaal zal kunnen profiteren van deze nieuw gecreëerde biotoop.

Om snel te kunnen werken werden de 1000 plantgaten machinaal met een tractor gegraven. Dat zorgde voor een wat artificiële lijnvormige aanplant die evenwel - zodra/wanneer de struikengordel dichtgroeit en zich spontaan uitbreidt - niet meer zal opvallen. Voor de bescherming tegen wildvraat werden speciale beschermingsacties ondernomen. Zo werd rond iedere plant een kunststoffen spiraal aangebracht. Een nieuw experiment betreft het inwrijven van de planten met varkensvet en het aanbrengen van geurige schapenwol rond de groeiknoppen. Ons plantgoed zag er bijwijlen uit als een versierde kerstboom. Niettemin zouden dergelijke

'artisanale' technieken dieren met een scherpe reukzin zoals de ree wel degelijk op afstand houden. Reeën zijn verlekkerd op verse boomknoppen en zijn samen met het konijn de hoofddaders bij wildvraat aan houtige gewassen.

Kristof Scheldeman - vzw Durme

OUD(ST)E WILG VAN LOKEREN IS NIET MEER

Wie geregeld vanuit Daknam over de Pontweg richting Gentste Steenweg reed, kon er niet naast kijken. In het landschap domineerde een groteske wilg de skyline. Dit zeer oud exemplaar – velen hebben het over de oudste wilg van Lokeren – werd tijdens de ruilverkavelingen gespaard omwille van zijn landschappelijke waarde. Hij stond net over de perceelsgrens van het reservaat 'De Moortels' in Doorslaar op de akker van een aanpalende landbouwer. Die boom vormde al lang een doorn in het oog van die landbouwer omdat er in de kruin veel dode takken waren. Een snoeibeurt kon de boom zeker gebruiken. Daar had ik het met hem in 2013 al uitvoerig over gehad. Ik vertelde de landbouwer dat dit een speciaal exemplaar was ondanks zijn onbeschermde statuut. Ik gaf hem de raad dat hij maar beter de correcte procedure zou volgen.

Het zou echter geen verschil maken, want begin november lag hij volledig tegen de grond. Voor velen die deze boom koesterden, liet dat toch een wrange nasmaak na en al gauw bleek dat administratief geklungel aan de basis lag van die landschappelijke verkrachting. De landbouwer treft hier geen schuld, want hij had een kapvergunning aangevraagd bij de stadsdiensten van Lokeren. Daar waren ze wel degelijk op de hoogte van de situatie van de boom. Volgens de te volgen procedure is het logisch dat er een advies wordt gevraagd aan het ANB (Agentschap voor Natuur en Bos), maar op één of andere manier is die bij de ALV (Agentschap voor Landbouw en Visserij) terecht gekomen. Die zagen er geen graten in om dit negatief te beoordelen. Erger nog: zij deden zelfs geen moeite om dit door te spelen aan het ANB. De stadsambtenaar van dienst kende dus de vergunning toe. Enkel een papiertje (openbaar onderzoek) uithangen was de enige voorwaarde nog voor de landbouwer. Dat is echter nooit gebeurd. Zelfs na controle van een medewerker van de stad Lokeren (die deze nalatigheid vaststelde en op foto vastlegde) en een nota aan de stadsambtenaar, ging er geen belletje rinkelen bij de stad Lokeren. Boompje gekapt en iedereen blij. Om het plaatje compleet te maken werden de hele kruin en enorme takkenresten gedeponeerd voor de ingang van het reservaat De Moortels waardoor dringende beheerwerken dit jaar niet meer konden uitgevoerd worden.

Met dank aan de stad Lokeren en de landbouwer! Het dringt nog altijd niet door dat we zorgzaam moeten omgaan met ons natuurpatrimonium! Op naar de volgende boom.

Jurgen Couckuyt - vzw Durme

'GEZÔARSE' TOPNATUUR VEILIGGESTELD

Eind november 2014 was het eindelijk zo ver. Toen werd de akte ondertekend van een bos in Eksaarde dat zowel historisch, als ecologisch, als strategisch waardevol kan genoemd worden.

Waardevol op verschillende manieren

De onderhandelingen over het perceel bos begonnen ongeveer 15 jaar geleden, maar raakten vorig jaar in een stroomversnelling met de ondertekening van de akte als resultaat. Het boscomplex is

gelegen achter de site van de kruiskapel in Eksaarde en grenst in het zuiden aan het reservaatperceel *'Den Hert'* en in het noorden aan de reservaatpercelen *'Moermandam'* en *'de Liëgte'* (zie kaart hierboven). Op die manier ontstaat er een aaneengesloten geheel van bijna tien ha natuurgebied dat een mozaïeklandschap van bos, ruigte, rietland en weiland herbergt.

Het perceel was ooit een aanplant van populier en spar, maar na de windhoos van 1986 – die in het Waasland lelijk huis hield – werd het bos herschapen tot een mikado-vlakte. Na het opruimen van het hout werden er geen bomen meer aangeplant waardoor het bos zich spontaan heeft ontwikkeld – in ecologische termen 'successie' genoemd - met voornamelijk berk en zomereik en waardoor het zich langzaam kunnen verderzetten tot de huidige halfopen bosvegetatie of wastine. In een dergelijk wastine-landschap zijn de bomen nog verspreid aanwezig en is de boomkruin niet overal gesloten. Naast bomen zijn er eveneens doornige struwelen van braam en andere besdragende struiken aanwezig. Extensieve begrazing door vee kan een dergelijk wastine-landschap in stand houden, maar in het recent aangekochte bos in Eksaarde wordt het open karakter van het boscomplex gedeeltelijk onderhouden door een reeënpopulatie die – aan hun (hoef/voet)sporen te zien – er zich goed thuis voelt.

Van pionier tot climax

De geschiedenis van het boscomplex is een mooi voorbeeld van successie in onze streken. Successie is nl. een natuurlijk proces met verandering in structuur en in samenstelling van planten, en is dus continue in evolutie.
Je kan het een beetje vergelijken met het (niet) maaien van je gazon in je tuin. Wanneer je je gras niet zou maaien, ontstaat er een opeenvolgende verandering van plantensoorten. In het begin zullen ruigtekruiden (zoals brandnetel) daarvan profiteren en na verloop van tijd vestigen er zich zaden van bomen en struiken die daar via vogels, wind of water terechtkomen. Naarmate de zaden beginnen kiemen, ontstaat er in eerste instantie struweel en nadien (jong) bos. Het beginstadium op een kale bodem heet in ecologische term een pioniersvegetatie en het eindstadium een climaxvegetatie. In onze streken bestaat deze climaxvegetatie over het algemeen uit loofbos.

Koevinkjesbastion

Voor heel wat vogels en insecten is dit halfopen boscomplex dan ook the place to be. Zo werden er eind juni vorig jaar alleen al in het halfopen bos honderden exemplaren koevinkjes *(Aphantopus hyperantus)* waargenomen. Het koevinkje is een dagvlindersoort met maar één generatie dat een voorkeur heeft voor ruige vegetatie in de omgeving van bossen. De rupsen van de dagvlinder hebben een voorkeur voor verschillende soorten grassen. Voor hen is dit bos dan ook een aards paradijs. Opmerkelijk was ook dat - wanneer de soort massaal uitvloog eind juni – er in de bermen van de ruime omgeving grote getalen 'patrouillerende' mannetjes te zien waren op zoek naar een wijfje. Alle wegen leidden toen even niet naar Rome, maar naar een bolwerk van waaruit het koevinkje de streek koloniseert.
Ondertussen zijn er vergevorderde onderhandelingen voor een ander perceel bos in Eksaarde waardoor het reservaat De Linie tegen het einde van 2015 de totale oppervlakte van 30 ha zal overschrijden. Een mooi resultaat dat ervoor zal zorgen dat de *'Gezoarse'* topnatuur blijft bestaan en zich verder kan ontwikkelen.

Thomas Van Lancker - vzw Durme

vzw DURME
Natuurbehoud langs Durme, Moervaart, Scheldе

Klik op www.abllo.be en KLIK voor meer info !!

SPOORZOEKEN IN STEENDORP

Natuurpunt Scousele organiseerde een voordracht "spoorzoeken" door Dirk Van Der Meiren op 7 november 2014 in de gemeenteschool te Steendorp. Zoals te verwachten was dit een zeer geslaagde voordracht. Dirk had heel veel materiaal mee. Na een diavoorstelling met veel tekst en uitleg is er heel veel "spoormateriaal" rondgegaan in de zaal. Het publiek reageerde ook spontaan zodat er veel interactie was tussen spreker en publiek. Hoe kijken we naar en lezen we een landschap? Wat is er verstoord? Stil zijn, luisteren, kijken. ...
Het was een zeer leerrijke avond.

ZELFOOGSTTUIN IN SINT-NIKLAAS

De zelfoogsttuin in Sint-Niklaas heeft uitbreidingsmogelijkheid voor 30 nieuwe leden.
DE TRONK is een zelfoogsttuin gelegen aan het Stanislaw Maczekpark – Tereken te Sint-Niklaas. Het is een initiatief van de sociale werkplaats JOMI.
Een 40-tal leden komt gans het jaar lekkere, verse , biologische en lokaal geteelde groenten oogsten. JOMI zorgt voor het zaaien, planten en het onderhoud van de tuin.
Tronkenaars ontmoeten elkaar op het veld, er worden recepten en tips uitgewisseld en iedereen is enthousiast.
Er is voor 2015 nog uitbreidingscapaciteit. Wie meer wil weten over De TRONK kan terecht bij bram.coupe@jomi-vzw.be of op 03/776 10 59. Inschrijven kan nog tot eind februari.

't GROENE WAASLAND

Hoofdredactie Dirk Hylebos - 052/46 30 51
Fortenstraat 99 - 9250 Waasmunster
Boekhouding Maarten Geeraerts - tel 03/234 08 13
Klingedijkstraat 37A, 9170 Sint-Gillis
IBAN BE64 0001 7098 7152
BIC BPOT BE B1
Vormgeving en coördinatie : Maria Van de Vyver
Gilbert Cant 03/775 1931
e-mail : groene.waasland@gmail.com
Abonnement 7 EURO **Oplage** 1400 exemplaren
't groene waasland verschijnt in januari, maart, mei, september en november.

Wie een abonnement wenst op dit tweemaandelijks tijdschrift *'t groene waasland* kan dit
* door **7 EURO** over te schrijven naar *'t groene waasland* op **IBAN BE64 0001 7098 7152**
met vermelding abonnement *'t groene waasland 2015*
en is dan tevens '*toegetreden*' lid van de regionale vzw ABLLO.
*of via een contactadres van één of andere vereniging, die U vindt op de vorige bladzijde

Inhoud:

2 ...Woordje hoofdredacteur ... Dirk Hylebos
3 ...Vogel van het Jaar 2015 : de boomvalk ... Vogelbescherming Vlaanderen
4 ...Eindelijk kiezen steeds meer Vlaamse gemeenten voor LED straatverlichting ... ABLLOvzw
6 ...Metamorfose ... Pannenweel & Natuurpunt Waasland Noord
8 ...Kerkuilbroedsels 2014: veelbelovende start, flauw einde ... Uilenwerkgroep Waasland
12 ...Klimaat en klimaatverandering ... Natuurpunt Zuid-Waasland
13 ...Het pesticidenreductiedecreet van 21 december 2001 is nù van kracht ... Ons Streven
14 ...Vogelbescherming Vlaanderen eert Leo Tindemans ... Vogelbescherming Vlaanderen
15 ... Kalender en kalender-info
22 ...Ons Streven in actie tegen grondstort in Tielrode ... Ons Streven
29 ...Aanplant van een mantelzoomvegetatie in de Eenbes ... vzw Durme
29 ...Oud(st)e wilg van Lokeren is niet meer ... vzw Durme
30 ...'Gezôarse' topnatuur veiliggesteld ... vzw Durme
31 ...Spoorzoeken in Steendorp ... Natuurpunt Scousele
31 ...Zelfoogsttuin in Sint-Niklaas

Tweemaandelijks natuur- en milieutijdschrift, 35ste jaargang - nr 1; januari 2015 - nr 189
verantwoordelijke uitgever : Willy Van Overloop, Eikenlaan 13, 9111 Belsele

REDACTIE: Liliane Verbeke, Marc Temmermans, Jenny De Laet, Alex Zellien, Thomas Van Lancker, Nine Van Hoyweghen, Dirk Hylebos, Gilbert Cant.

Alle teksten voor het volgend nummer moeten binnen zijn **vòòr** 25 februari 2015 bij Gilbert Cant
tel 03 775 19 31 groene.waasland@gmail.com